

Kymen jätelautakunta

KUNNALLISTEN JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUMUISTIO

Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pertunmaa,
Pyhtää, Virolahti

Esitys perustelumuiستيoksi
17.2.2023

Sisällys

YLEISET PERUSTELUT	3
Keskeisimmät muutokset	3
KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET	4
1. Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet	4
1 § Soveltamisala	4
2 § Määritelmät	5
3 § Jätehuollon tavoitteet	6
2. luku: Kunnan järjestämä jätehuolto	6
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	6
5 § Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu	7
6 § Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus	7
7 § Kiinteistökohtaisen jäteastian käyttö	8
8 § Yhteisastian eli kimpan muodostaminen	9
9 § Asuntoaluekohtainen jätteenkuljetusjärjestelmä	9
10 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	10
11 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa	10
12 § Kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvat yleiset jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat ..	11
3. luku: Jätteiden lajittelu ja keräys kiinteistöllä	12
13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	12
14 § Asumisessa syntyvien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	13
15 § Muilla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet	15
16 § Muut erikseen kerättävät jätteet	15
4. luku: Jätteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä	16
17 § Kompostointi	16
18 § Jätteen polttaminen	18
19 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen	18
5. luku: Jäteastiat	19
20 § Jäteastiatyypit kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa	19
21 § Jäteastian merkitseminen	20
22 § Jäteastian täyttäminen	21
23 § Jäteastioiden tyhjennysvälit	21
24 § Jäteastioiden pesu ja kunnossapito	22
6. luku: Jätteen keräyspaikat	23
25 § Jäteastioiden sijoittaminen kiinteistöllä	23
26 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen	24

27 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet	24
7. luku: Jätteenkuljetus	25
28 § Jätteiden kuormaaminen	25
29 § Jätteiden kuljettaminen	25
30 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen	26
31 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat	27
32 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen	27
8. luku: Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	28
33 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi	28
34 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse	28
35 § Lietteiden omatoiminen käsittely	29
9. luku: Roskaantumisen ehkäiseminen	29
36 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto	29
37 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	30
38 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto	30
39 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä	31
40 § Asbesti	31
41 § Erityisjätteet	31
42 § Terveystenhuollon erityisjätteet	32
11. luku: Muut määräykset	32
43 § Kiinteistön haltijan tiedottamisvelvoite	32
44 § Jätehuoltomääräysten valvonta	32
45 § Pakkokeinot ja seuraamukset	32
46 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	33
47 § Voimaantulo	33
48 § Siirtymäsäännökset	33

YLEISET PERUSTELUT

Kunnalle kuuluvista jätehuollon tehtävistä säädetään jätelaissa (646/2011). Jätelain 91 §:n mukaan kunta voi antaa jätehuollon järjestämiseen liittyen paikallisia määräyksiä. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ja estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset tarkentavat jätelaissa säädettyjä yleisiä jätehuollon järjestämisen periaatteita. Jätehuoltomääräykset valmistele ja hyväksyy kunnan jätehuoltoviranomainen.

Kymen jätelautakunnan toimialueen aiemmat jätehuoltomääräykset on hyväksytty 26.9.2019 (§ 29).

Jätehuoltomääräyksiä on tarkistettava jätelakiin tehtyjen muutosten, kansallisen jätelainsäädännön uudistusten sekä myös määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella. Määräysten valmistelussa on otettu huomioon jätelakiin vuonna 2021 tehtyjen muutosten keskeiset linjaukset.

Tämä perustelumuiستio toimii jätehuoltomääräysten soveltamisen tukena. Perustelumuiستiossa avataan säännösten perusteita ja annetaan soveltamisohjeita käytännön tilanteisiin.

Keskeisimmät muutokset

Voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan päivitettäväksi jätelakiin esitettyjen muutosten sekä aikaisempien määräysten soveltamisesta saatujen kokemusten ja palautteen johdosta.

Jätehuoltomääräyksiin on päivitetty jo voimaan tulleet jätelain (445/2018) muutokset kunnan jätehuollon järjestämisvastuussa. Kunnan vastuu on rajattu pääosin vain asumisessa syntyviin jätteisiin. Lisäksi kunnalla on vastuu sen omassa toiminnassa syntyvästä hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteistä. Määräyksissä on myös huomioitu jätelain toisen vaiheen (438/2019) täsmennys kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta.

Vuonna 2021 voimaan tullut jätelain muutos liittyy EU:ssa 2018 hyväksytyyn jätessäädöspaketin toimeenpanoon Suomessa. Jätelain muutoksen keskeisenä tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä, jonka myötä yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteiden kierrätykselle asetettiin uudet, aiempaa kunnianhimoisemmat tavoitteet.

Jäteasetuksen tavoite on, että yhdyskuntajätteestä kierrätetään 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Muutokset on otettava huomioon kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä, jotta kierrätystavoitteisiin päästään.

1.1.2020 voimaan tulleiden jätehuoltomääräysten jätteiden erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi merkittävästi nykyisestä. Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee jatkossa jokaista asuinkiinteistöä yli 10 000 asukkaan taajamissa, kuten jäteasetus edellyttää. Yhdenvertaisuuden vuoksi erilliskeräystä ehdotetaan laajennettavaksi myös pienempiin, yli 300 asukkaan taajamiin.

Erilliskeräysvelvoitteet astuvat voimaan toimialueella portaittain. Tämä on tarpeellista, jotta kiinteistöt voivat varautua muutosjärjestelyjen kustannuksiin, tarvittaviin jäteastioihin tai omatoimiseen kompostointiin. Portaittain voimaan astuvilla siirtymäsäännöksillä pyritään varmistamaan Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakaspalvelun ja logistiikan toimivuus jätehuollon muutosten keskellä.

Jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan lisäksi useilta kohdin täsmennettäväksi määräysten käytännön soveltamisessa saadun kokemuksen ja palautteen perusteella. Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymistä koskevia määräyksiä ehdotetaan selkeytettäväksi. Muutokset ovat tarpeen liittymiskäytäntöjen sekä niitä koskevien velvoitteiden selkeyttämiseksi. Määräyksiin ehdotetaan lisättäväksi määräys saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennyksen mahdollistamiseksi.

Myös jätteiden keräysvälineiden vähimmäistyhjennysvälejä esitetään pidennettäväksi. Erityisesti biojätteen keräysvälineen tyhjennysväliä harventamalla voidaan vähentää jätteenkuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Loppujätteen osalta vähimmäistyhjennysvälin pidentämisen tavoitteena on huomioida eri jätelajien erilliskeräyksen lisääntyminen ja sen myötä tapahtuva loppujätteen määrän vähentyminen kiinteistöillä.

Muita jätehuoltomääräyksissä esitettyjä muutoksia ovat mm. biojätteen kompostointia koskeva ilmoitusvelvollisuus sekä jätteen kuljetustietojen raportointivelvollisuuden tihtyminen neljännesvuosittain tapahtuvaksi. Muutoksilla pyritään vastaamaan erityisesti jätelain muutoksen tuomiin uusiin velvoitteisiin sekä mahdollistamaan jätehuollon tehokas seuranta.

KUNNALLISET JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYKSET

1. Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jätehuoltomääräykset koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Siten kaikkien kuntalaisten, asumiseen ja kunnan julkiseen hallinto- ja palvelutoimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden tulee noudattaa jätehuoltomääräyksiä.

Jätehuoltomääräysten piiriin kuuluvan elinkeinotoiminnan osalta tulee erottaa kaksi erillistä toisistaan poikkeavaa tilannetta: ne toiminnanharjoittajat, joiden tuottamat jätteet kerätään yhdessä muiden kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden kanssa (jätelain 32 §, 1 momentin 4 kohta), sekä ne toiminnanharjoittajat, jotka pyytävät ja joilla on oikeus saada kunnalliselta toimijalta jätehuollon palveluita kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella (jätelain 33 §). Nämä toiminnanharjoittajat kuuluvat jätehuoltomääräysten soveltamisalaan.

On huomattava, että jäteasetuksen (978/2021) 21 §:n mukaiset erilliskeräysvelvoitteet sekä 26 §:n mukaiset rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvoitteet velvoittavat suoraan sellaisenaan muita kuin kunnallisten jätehuoltomääräysten piirissä olevia kiinteistöjä.

Muilla kuin jätelain 32 §:n ja 33 §:n mukaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöillä, kuten elinkeinotoiminnan, seurakunnan ja valtion toimintojen kiinteistöillä syntyvää, jätettä jätehuoltomääräykset koskevat siltä osin, kuin on tarpeen jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi sekä jätelainsäädännön vaatimusten noudattamiseksi.

Jätelain muutoksella 1148/2022 32 a § säädettiin kunnan velvollisuudesta jatkaa vuoden 2025 loppuun saakka hyvinvointialueen hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollon järjestämistä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien

järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen yhteydessä. Pykälässä määrätään myös toimenpiteistä, mikäli siirtymäajasta halutaan luopua ennen määräaika.

2 § Määritelmät

On syytä määritellä jätehuoltomääräysten kannalta tarpeelliset käsitteet ja sellaiset käsitteet, jotka eivät ole lukijalle itsestään selviä, mutta jotka mainitaan useissa kohdissa jätehuoltomääräyksissä. Käsite, joka mainitaan vain kerran, voidaan määritellä sitä koskevassa pykälässä, jotta lista keskeisistä käsitteistä ei muodostuisi liian pitkäksi ja hankalaksi lukea. Käsitteet ovat aakkosjärjestyksessä, jotta listasta löytää helposti halutun määritelmän.

Mahdollisuuksien mukaan otetaan jätelaissa tai jäteasetuksessa esitetty käsite sellaisenaan määritelmiin. Listaa täydennetään paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden perusteella.

Näihin jätehuoltomääräyksiin on biojätteen käsite otettu sellaisenaan jätelain 6 §:stä, joka kuuluu seuraavasti; Biojätteellä tarkoitetaan asumisessa, toimistoissa, ravintoloissa, tukkuliikkeissä, ruokaloissa, ateriapalveluissa, vähittäisliikkeissä ja muissa vastaavissa toiminnoissa syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puistojätettä.

koska jätehuollon järjestämisen kannalta näiden keräys-, vastaanotto ja käsittelytoiminnot eroavat toisistaan ja näin ollen niitä koskevat määräykset ovat erilaisia, on määritelmiin ja pykäliin otettu myös elintarvikejätteen käsite sekä puutarhajätteen käsite. Yleisesti jätetaksassa biojätteellä tarkoitetaan kiinteistöllä syntyvää elintarvikejätettä.

Hyötyjäte- sana on korvattu jätehuoltomääräyksissä jätelajikohtaisilla nimillä, kuten biojäte, lasi-, muovi- ja kartonkipakkausjätteet sekä metalli. Tavoitteena on tehdä teksti paremmin saavutettavaksi selkeyttämällä sitä. Kyseiset korjaukset on tehty pykäliin §13, §14 ja §15.

Kymen jätelautakunnan toimialueella on yksi kuntien ylläpitämä, Kymenlaakson Jäte Oy:n jätekeskus, joka sijaitsee Keltakankaalla Kouvolassa. Kunnan jätehuoltojärjestelmässä oleva jätekeskus on kuntien yhdessä omistama ja kuntien edustajat myös yhdessä päättävät toiminnasta. Asiasta määrätään jätelain 43 §:ssä.

Jätteiden putkikeräysjärjestelmää koskeva määritelmä poistetaan tarpeettomana, sillä Kymen jätelautakunnan alueella aiemmin vireillä ollut hanke ei toteutunut. Alueella ei ole näitä jätehuoltomääräysten kirjoittamisajankohtana yhtään putkikeräysjärjestelmää.

Kartonkipakkausten, kierrätettävän jätteen sekä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen määritelmiä on pyritty muokkaamaan saavutettavammiksi. Eryisesti kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta on ollut paljon epäselvyyttä. Kunnissa, joissa on ollut kauan voimassa kunnan järjestämä jätteenkuljetus, on löytynyt kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Jos kuljetusjärjestelmäpäätöksiä ei noudateta, ei voida seurata jätehuollon toteutumista tai jätehuoltomääräysten noudattamista, koska seuranta on järjestetty sen mukaisesti, kumpi kuljetusjärjestelmä alueella on voimassa.

Yhteisastian määritelmä on muutettu jätekimpan määritelmäksi. Uutena asiana on, että jätekimpat voivat koskea myös kartonki-, lasi- ja muovipakkauksia sekä metallia.

Jätelain tekstiilijätteen määritelmä on liitetty paikalliseen poistotekstiilikäsitteseen, sillä alueella kerätään kolmen laista tekstiilijätettä; uudelleenkäyttöön, polttoon ja kierrätykseen lajiteltavia laatuja, joista on ainakin toiminnan alkuvaiheessa ollut epäselvyyttä.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätelaissa (8 §) kaikkia toimijoita velvoitetaan ensisijaisesti vähentämään jätteen määrää ja haitallisuutta ja ohjataan etusijajärjestyksen mukaiseen toimintaan. Jos jätteen syntyä ei pystytä välttämään, jäte tulee ensisijaisesti valmistella uudelleen käyttöön tai kierrätykseen.

Jäteasetuksen 23 § asetetaan tavoitteet yhdyskuntajätteen uudelleenkäytön valmistelulle ja kierrätykselle. Vuonna 2025 tavoite on 55 painoprosenttia, vuonna 2030 60 painoprosenttia ja vuonna 2035 65 painoprosenttia. Tavoitteet merkitsevät huomattavaa kierrätyksen ja uudelleenkäytön lisäämistä ja vastaavasti energiahyödyntämisen vähentämistä.

2. luku: Kunnan järjestämä jätehuolto

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto:

- 1) vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien saostus- ja umpisäiliöliete;
- 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- 3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;
- 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1–3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Jätelain 32 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua vapaa-ajan asunnossa syntyvää jätettä on pääasiassa omaan käyttöön tarkoitetuissa kesämökeissä, vuokrattavissa lomamökeissä ja -osakkeissa ja muissa vastaavissa vapaa-ajan asuinrakennuksissa syntyvä jäte. Tällaisena jätteenä ei kuitenkaan pidetä hotellinomaisia palveluja tarjoavassa lomakylässä syntyvää jätettä.

Kiinteistö voi liittyä kunnan järjestämään jätehuoltoon hankkimalla kiinteistökohtaisen jäteastian, olemalla sopijapuolena jäteastian yhteiskäytössä (kimppa) tai liittymällä lukkopisteen vuosiasiakkaaksi, mikäli kiinteistölle ei pääse jäteajoneuvolla.

5 § Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu

Jätelain 33 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää myös muun kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan toimijan pyynnöstä tämän jätehuolto, mikäli toimijan tarvitsemia palveluita ei ole tarjolla yksityisillä markkinoilla tai palvelutarjonnassa on puutteita ja tuotettu jäte pystytään käsittelemään kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Jos kysymyksessä on muusta kuin ennalta arvaamattomasta kiireestä johtuva jätehuoltopalvelun tarve, jonka arvo on vähintään 2 000 euroa (ALV 0) vuodessa, tulee palvelutarjonnan puute osoittaa käyttämällä siihen tarkoitettua sähköistä tietoaalustaa (Materiaalitori.fi) ennen toissijaista jätehuoltopalvelua koskevan sopimuksen tekemistä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Kymenlaakson Jäte Oy tekee jätteen haltijan kanssa kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sopimuksen, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta. Alle 2 000 euron jätehuoltopalveluista voi jätteen haltija tehdä sopimuksen suoraan Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Kunnan toissijaista jätehuoltopalvelua koskevista velvoitteista säädellään yksityiskohtaisemmin jätelain 33 §:ssä.

6 § Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymistapa riippuu kiinteistön sijainnista, olosuhteista ja kerättävistä jätelajeista. Liittymisen menettelyssä korostetaan kiinteistön haltijan vastuusta ottaa yhteyttä kuljetuksen järjestäjään.

Kymen jätelautakunnan alueella olevissa kunnissa osa jätelajeista kuuluu kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen ja osa kuuluu kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen. Koska kokonaisuus on monimutkainen, on pykälässä asiaa pyritty selventämään taulukolla. Taulukossa on kuvattu näiden jätehuoltomääräysten voimaan astumisen aikaan voimassa olevat jätteenkuljetusjärjestelmät.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille sekä hankittavat tarvittavat jäteastiat. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella, jos sitä ei voida järjestää kiinteistölle ja kiinteistön haltija sopii asiasta maanomistajan kanssa.

Jos kiinteistön haltija ei järjestä keräyspaikkaa jäteastioiden sijoittamista varten tai hanki jäteastiaa tai sopinut jäteastian tyhjennyksistä kehotuksista huolimatta, kiinteistö voidaan liittää jätteenkuljetukseen jätehuoltomääräysten mukaisesti. Näin kiinteistön haltijan jätelain 40 ja 41 §:n mukaiset velvoitteet täyttyvät ja kiinteistö saadaan jätehuollon piiriin.

Liittyminen jätehuoltoon kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella

Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämässä jätteenkuljetuksessa (jätelaki 36 §) kiinteistön haltijan tulee ottaa yhteyttä Kymenlaakson Jäte Oy:ön ja tehdä sopimus jätehuollon järjestämiseksi näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämän jätteenkuljetuksen alueella liittäminen jätteenkuljetusasiakkaaksi voi tapahtua Kymenlaakson Jäte Oy:n tai Kymen jätelautakunnan ilmoituksella. Kiinteistön haltijalle lähetetään etukäteen tieto liittämisestä ja kiinteistölle varatusta palvelusta asiakaspalvelun yhteystieto, jotta tämä voi tarvittaessa vaihtaa palvelumuodon toiseen. Valitun palvelumuodon on oltava näiden jätehuoltomääräysten mukainen.

Liittyminen jätehuoltoon kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa (jätelaki 37 §) kiinteistön haltijan on otettava yhteyttä jätehuoltorekisteriin hyväksytyyn jätteenkuljettajaan ja tehtävä sopimus jätehuollon järjestämiseksi.

Mikäli kiinteistön haltija ei liity jätteenkuljetukseen oma-aloitteisesti, Kymen jätelautakunta pyytää valvovalta viranomaiselta hallintopakkomenettelyä kiinteistön liittämiseksi kiinteistökohtaisella astialla jätteenkuljetukseen.

Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen vaihtoehdot

Mikäli kiinteistö sijaitsee alueella, jossa on korttelikohtainen jätteiden keräysjärjestelmä, kiinteistö kuuluu siihen, eikä liittyminen vaadi kiinteistön haltijalta toimenpiteitä.

Sellaisilla alueilla, joilla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ei ole mahdollista olosuhteiden vuoksi, kuten saaret, joihin ei ole tieyhteyttä, kiinteistön haltijan on jätelain 41 §:n mukaan luovutettava loppujätteensä alueelliseen vastaanottoaikaan (lukollinen yhteiskeräyspiste). Käytännössä kiinteistön haltija liittyy kiinteistönsä kunnan jätehuoltojärjestelmään liittymällä lukollisen yhteiskeräyspisteen käyttäjäksi.

Vakituksilla asunnoilla, jotka Digi- ja väestötietoviraston kiinteistötietojärjestelmän mukaan ovat tyhjiillään, ei tarvitse olla jätehuoltopalvelua, sillä velvoite liittyy jätelain mukaan asumiseen. Hallinnollisesti päätöksen tekeminen on tällöin tarpeetonta. Sen sijaan vapaa-ajanasunnolla, jossa ei voi olla asukkaana, jätehuoltovelvoite aiheutuu sen mukaan, onko vapaa-ajanasunto käyttökelpoinen vapaa-ajanasumiseen.

7 § Kiinteistökohtaisen jäteastian käyttö

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätteen keräyspaikka kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettaville jätteille (jätelaki 40 §) sekä hankittava tarvittavat jäteastiat. Keräyspaikka voi olla myös kiinteistön ulkopuolella, jos sitä ei voida kiinteistölle järjestää ja haltija sopii asiasta maanomistajan kanssa. Jäteastian voi keräyspaikalle järjestää myös kunnallinen jätelaitos, jos jätelaitoksella tällainen palvelu on olemassa.

Mikäli kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluva kiinteistö ei järjestä keräyspaikkaa jäteastioiden sijoittamista varten tai hanki jäteastiaa kehoituksista huolimatta, yhtenä ratkaisuvaihtoehtona on kunnan tai Kymenlaakson Jäte Oy:n omistaman jäteastian tuominen kiinteistölle. Tällöin jäteastiasta syntyvät kulut sisältyvät jätetaksaan. Tarvittaessa on toimittava yhdessä valvontaviranomaisen eli kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, sillä valvontaan ja hallintopakkoon liittyvä toimivalta on valvontaviranomaisella. Ratkaisuvaihtoehdoista neuvotellaan paikallisen jätehuoltoa valvovan viranomaisen kanssa ja tarvittaessa otetaan hallintopakkokeinot käyttöön.

8 § Yhteisastian eli kimpan muodostaminen

Jätelainsäädännön muuttuessa biojätteen keräys laajenee omakotitaloihin ja paritaloihin. Tällöin lähellä sijaitsevien kiinteistöjen haltijat voivat jätelain 40 § perusteella yhteisesti sopien perustaa yhteisiä keräyspaikkoja ja yhteisiä jäteastioita.

Tällä hetkellä pienikiinteistöjen haltijoilla on jo yhteisiä jäteastioita loppujätteen keräämiseksi. Selkeyden vuoksi olisi hyvä, jos muidenkin jätelajien keräyspaikka olisi samassa paikassa. Sen vuoksi kimppeen osallistuvien kiinteistöjen ja keräyspaikan välinen enimmäisetäisyys tulisi olla sama kaikilla jätelajeilla.

Aiemmissa jätehuoltomääräyksissä rajoitettiin haja-asutusalueella olevien kimppejen enimmäismatkoja enintään viiteen kilometriin. Tällaisia kimppoja on paljon, jonka vuoksi määräys on edelleen tarpeen.

Enimmäisetäisyyden määrittäminen on tarpeen myös taajama-alueiden osalta, etteivät kimpat muodostu liian suuriksi. Enimmäismatka on tarpeen rajata saman kadun tai korttelin kiinteistön haltijoille. Kilometrimäärää ei asetettaisi, sillä jo yhden kilometrin matka on aiheuttanut ongelmia ahtaasti asutulla omakotitaloalueella. Kimppoihin liittyneiden määrää ei muutoin rajata, sillä huvivenesatamissa on suuria vapaa-ajanasuntokimppoja, eikä saarikiinteistöillä ole juuri muita vaihtoehtoja järjestää jätehuoltoa.

Myös sellaisten jätelajien, joiden keräykseen jättesetus tai jätehuoltomääräykset eivät velvoita, kuten esim. pakkausjätteiden keräys haja-asutusalueella, kimppoja voisi perustaa. Näiden jätelajien keräys ja kuljetus tulee sopia jätelain mukaisesti ensisijaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Mikäli Kymenlaakson Jäte Oy ei pysty kuljetusta järjestämään, voi tarvittaessa kohdekohtaisesti yksityinen jätteenkuljetusyritys sen hoitaa. Kymenlaakson Jäte Oy ilmoittaa näistä poikkeuksista Kymen jätelautakunnalle.

Jätehuoltomääräyksissä on ollut velvoite loppujäteastian minimitulavuudeksi kiinteistöä kohden. Tämä on tarpeen edelleen, sillä jätelain 40 § ja 41 § edellyttävät, että kaikkien on kuuluttava jätehuoltoon. Loppujätteen minimitulavuuden lisäksi on tarpeen määritellä myös biojätteen jätteastiakohtainen minimitulavuus, sillä kiinteistöt voivat täyttää uuden biojätekeräysveloitteensa yhteisellä biojäteastialla eli biojättekimpalla ja jätteastia ei saa olla niin pieni, että sen täytyttyä biojätettä päätyisi esim. loppujätteen joukkoon.

Tekstiä selkeytetään saavutettavuuden parantamiseksi. Yksittäisten asukkaiden ja vapaa-ajanasukkaiden on vaikeaa ymmärtää selostusta kuljetusjärjestelmistä. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa olevat yhteisastiat on mainittu enää siten, että todetaan niistä ilmoitettavan Kymenlaakson Jäte Oy:lle. Pakkausjätteet ja biojätteet siirtyvät jätelain siirtymäajan mukaisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Ne kunnat, joissa loppujätteen osalta on voimassa kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, luetellaan erikseen ja niiden kimppailmoitukset tulee tehdä jatkossakin Kymen jätelautakunnalle.

Muista kimpoista, jotka eivät kuulu edellä kuvatun ilmoitusmenettelyn piiriin, tulee jatkossakin hakea poikkeusta jätehuoltomääräyksistä 45 § mukaisesti.

9 § Asuntoaluekohtainen jätteenkuljetusjärjestelmä

Aiemmin jätehuoltomääräyksissä tässä pykälässä mainittu putkikeräysjärjestelmä ei toteutunut ja sen vuoksi se poistettiin tarpeettomana.

Asuntoaluekohtainen jätteenkuljetusjärjestelmä jätetään muulta osin jätehuoltomääräyksiin. Vaikka tällä hetkellä korttelikeräystä ei ole järjestetty asuntoaluekohtaisesti, sen tarvetta tai tarpeettomuutta ei vielä täysin voida arvioida. On mahdollista, että kun pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitteiden noudattamista seurataan, löytyy alueita, joilla olevien kiinteistöjen pakkausjätteiden erilliskeräysvelvoitetta ei voida järjestää muulla tavoin, kuin korttelikeräyksellä. Esiin on tullut tapaus, jossa kymmenen asuinhuoneiston kiinteistölle jouduttiin järjestämään kunnan toimesta keräyspaikka kiinteistön ulkopuolelle, koska kiinteistöllä ei ollut minkäänlaista tilaa, johon jäteasiat olisi voinut laittaa. Lisäksi useiden kiinteistöjen edustajat ovat kertoneet, että eivät voi järjestää erilliskeräystä, mutta heidät on ohjattu ensin keskustelemaan kimppa-astioista naapurikiinteistöjen kanssa. Ei ole poissuljettua, että jokin kunta kaavoittaa uuden asuinalueen, jonka jätehuolto perustuu asuntoaluekohtaiseen jätepisteeseen.

10 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai loppujätteelle tarkoitettuihin lukollisiin yhteiskeräyspisteisiin tai Pertunmaalla sijaitseviin aluekeräyspisteisiin soveltumattomat jätteet voidaan kuljettaa kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen järjestämään keräyspaikkaan jätteen haltijan toimesta, mikäli tämä sallitaan jätehuoltomääräyksissä (jätelaki 41 §). Määräys on tarpeellinen, jos ja kun halutaan sallia esimerkiksi suurikokoisten jätteiden tai rakennus- ja purkujäte-erien kuljettaminen omatoimisesti jäteasemalle. Jos määräystä ei ole, suurikokoisetkin jätteet sekä rakennus- ja purkujäte-erät pitäisi kuljettaa kunnan järjestämässä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai sallia niiden toimittaminen lukollisiin yhteiskeräyspisteisiin tai aluekeräyspisteisiin Pertunmaan osalta.

Kymenlaakson Jäte Oy tarjoaa noutopalvelua suurikokoisille jätteille Kouvolassa ja Kotkassa. Palvelu on vapaaehtoinen ja siitä peritään taksan mukainen maksu. Myös yritykset, jotka ovat rekisteröityneet jätehuoltorekisteriin, voivat tarjota tällaista kuljetuspalvelua. Jäte tulee myös tässä tapauksessa kuljettaa jätehuoltomääräysten mukaiseen vastaanottoaikkaan.

11 § Kiinteistön jätehuolto erityistapauksissa

Kymenlaakson Jäte Oy järjestää kaikissa Kymen jätelautakunnan alueen kunnissa lukollisia yhteiskeräyspisteitä, joihin kiinteistöt voivat liittyä, jos kiinteistölle ei ole jäteautolla liikennöitävää tietä.

Tie voi olla jäteautolla ajokelvoton seuraavista syistä:

- tie ei kanna jäteauton painoa tai tie on liian kapea. Erityisesti silloilla voi olla painorajoituksia.
- Tiellä ei ole kääntöpaikkaa. Suurella autolla peruuttaminen pitkiä matkoja on haastavaa.
- Maasto voi olla liian mäkinen. Jäteauto ei pääse jyrkistä mäistä tai se voi kaatua.
- Tie voi olla liian mutkainen. Jäteauton kääntösäde on suurempi kuin henkilöauton.
- Tietä ei pidetä kunnossa eli sitä ei esimerkiksi aurata talvella.

Lukkopaikkoja tarvitsevia kiinteistöjä ovat esim.:

- Saarella sijaitsevat kiinteistöt, jos kiinteistönhaltija ei pysty järjestämään perustellusta syystä astiaa venerantaan tai ajokelpoisen tien risteykseen
- Mantereella sijaitsevat kiinteistöt, joille johtavat tiet eivät ole jäteautolle ajokelpoisia, eikä kiinteistön läheisyydessä ole paikkaa mihin astia voidaan sijoittaa.

Kunnat ovat jätelain 34 § mukaan velvollisia järjestämään alueellisen jätehuollon tarpeen mukaan. Tarve on ilmeinen erityisesti saarikiinteistöjen osalta. Saarissa on paljon vapaa-ajanasuntoja ja kiinteistön haltijat, joista huomattava osa on ulkopaikkakuntalaisia, ovat jätelain 41 § perusteella velvollisia luovuttamaan jätteet alueella järjestettyyn jätehuoltoon. Lukollisia yhteiskeräyspisteitä on perustettu mm. venevalkamiin.

Myös mantereella on tarvetta lukollisille yhteiskeräyspisteille. Erityisesti Mäntyharju ja Kouvola kuuluvat Suomen mökkivaltaisimpiin kuntiin. Mantereella asiaa voidaan tarkastella hakemuksesta, sillä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on jätelain mukaan ensisijainen jätehuollon järjestämistapa.

Mikäli lukollista yhteiskeräyspistettä ei ole kiinteistön läheisyydessä tai kulkureitin varrella, tapauskohtaisesti voidaan perustaa uusi piste edellyttäen mm., että palvelun tarvitsijoita on useampi.

12 § Kunnan jätehuoltojärjestelmään kuuluvat yleiset jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomat jätteet ja kunnan yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, toimitetaan omatoimisesti Kymenlaakson Jäte Oy:n osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Tällaiset vastaanottopaikat ja niillä toimiminen tuodaan esille tässä omassa pykälässään.

Tämän pykälän tarkoituksena on kertoa kiinteistöjen haltijoille ja jätteen tuottajille vastaanottopaikoista, joihin jätteet voi toimittaa. Jätteenkuljettajille tarkoitettu pykälä vastaanottopaikoista on sisällytetty kuljettamista käsittelevien pykälien yhteyteen.

Vastaanottopaikkojen ajantasaiset yhteystiedot, aukioloajat ja vastaanotettavat jätelajit ovat saatavilla Kymenlaakson Jäte Oy:n kotisivuilta. Listaa ei mielekästä julkaista jätehuoltomääräysten liitteenä, koska vastaanottopaikat voivat muuttua nopeastikin. Tästä syystä riittää tieto, mistä ajankohtaiset tiedot ovat saatavilla.

Suomen Kiertovoima ry:n ylläpitämä kierratys.info-verkkopalvelu sisältää tietoa kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopaikoista.

3. luku: Jätteiden lajittelu ja keräys kiinteistöllä

13 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Pykälän tarkoituksena on määrätä jätteen haltijat erottamaan materiaalina kierrätyskelpoiset jätteet energiana hyödynnettävästä sekalaisesta yhdyskuntajätteestä ja toimittamaan ne joko kiinteistön jäteastioihin tai alueellisiin keräyspisteisiin sen mukaan mitä myöhempanä määräyksissä on kiinteistökohtaisesta erilliskeräyksestä määrätty.

Kiinteistöllä lajitellut kierrätyskelpoiset kuluttajapakkausjätteet kuuluvat jätelain nojalla pakkausten tuottajien ja tuottajayhteisöjen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Muut lajitellut kierrätyskelpoiset, asumisesta tai kunnan palvelu- ja hallintotoiminnoista syntyneet jätteet kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin. Jotta jätehuolto sujuisi käytännössä, on jätelaissa määrätty tuottajien ja kuntien yhteistoiminnasta pakkausjätteiden keräämisessä kiinteistöiltä (JL 49a ja 49b §). Yhteistoiminta toteutetaan niin, että kunta järjestää kierrätyskelpoisen pakkausjätteen keräyksen ja kuljetuksen vähintään taajamien kiinteistöiltä tuottajien järjestämään käsittelyyn ja kierrätykseen. Jätelain 35 § ja 36 § mukaisesti kierrätyskelpoisten jätelajien kiinteistöittaiset kuljetukset järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kiinteistökohtaisen kuljetuksen ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen pakkausjätteiden ja muiden kierrätyskelpoisten jätteiden keräys järjestetään alueellisena keräyksenä. Tuottajayhteisöjen alueellisen keräyksen paikat on nimetty Rinki ekopisteiksi. Kierrätyskelpoisten jätteiden aluekeräyspisteiden sijainnit ovat osoitteessa www.kierratys.info.

Kunnan jätehuoltovastuu on laajentunut jäteasetuksen 21 §:n mukaisesti tekstiilijätteen vastaanoton järjestämiseen. Kymen jätelautakunnan alueella tekstiilijätteestä käytetään nimeä poistotekstiili. Poistotekstiilille ei ole tarkoituksen mukaista järjestää kiinteistöittäistä keräystä, joten se määrätään toimitettavaksi alueellisiin Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämiin keräyspaikkoihin.

Paperijätteen jätehuolto on kokonaan tuottajien järjestämää. Jos kiinteistöllä on käytössään paperintuottajien järjestämä (Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy ja Suomen Keräystuote Oy) paperinkeräysastia, on paperijäte laitettava siihen. Muutoin kiinteistöjen käytössä on tuottajien järjestämä paperijätteen aluekeräys.

Kiinteistöllä syntyy silloin tällöin myös muita erikseen lajiteltavia jätelajeja, kuten puutarha- ja puistojetettä, sähkö- ja elektroniikkaromua, paristoja ja akkuja, vaarallisia jätteitä ja erityisjätteitä. Niistä määrätään tarkemmin toisaalla jätehuoltomääräyksissä, joten tähän kohtaan on tarpeen sisällyttää velvoite kerätä ne erilleen muusta yhdyskuntajätteestä.

Loppujäte ohjataan energiahyödyntämiseen. Siksi on tarpeen määrätä mitä loppujätteen jäteastiaan saa tai ei saa laittaa. Etusijajärjestyksen noudattamiseksi on tärkeää, että yhdyskuntajätteestä saadaan syntypaikkalajittelun ja erilliskeräyksen kautta eroteltua kaikki kierrätyskelpoiset jakeet. Lajittelun lisääntymisestä johtuva loppujätteen määrän väheneminen huomioidaan jätelajikohtaisissa jäteastian tyhjennysvälistä annetuissa määräyksissä 23 §.

Vaikka loppujätteen määrä on vähentynyt, tämä ei tarkoita sitä, että loppujätteen keräämisestä voisi luopua, vaan on tarpeen tuoda esille, että loppujätteen keräämiseen tarkoitettu jäteastia tulee olla käytössä kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä.

Loppujäteastian soveltumaton jäte (kuten käyttökeltottomat huonekalut, patjat, tai kierrätyskelvottomat tekstiilit), jolle ei ole erilliskeräystä tai jota syntyy suuria määriä, tulee viedä suoraan jäteasemalle, jossa ne päätyvät sopivaan asianmukaiseen käsittelyyn. Jäteastian

täyttämistä koskevassa 22 §:ssä tarkennetaan lisäksi muutamien jättemateriaalien osalta, mitä loppujätteen jäteastiaan ei voi laittaa.

14 § Asumisessa syntyvien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Jäteasetuksen mukaan taajama-alueilla, vähintään viiden asuinhuoneiston asuinkiinteistöillä, on asumisessa syntyvät biojätteet, lasi-, muovi-, paperi- ja kartonkipakkausjätteet sekä metallijätteet lajiteltava ja erilliskerättävä omiin kiinteistökohtaisiin jäteastioihin. Kiinteistön oman/omien jäteastioiden sijaan myös lähikiinteistöjen kimpakeräys on mahdollinen.

Kymen jätelautakunnan alueella pakkausjätteiden erilliskeräys taajamien vähintään viiden asunnon kiinteistöissä on astunut voimaan edellisessä jätehuoltomääräysten päivityksessä 1.7.2021. Biojätteiden keräysvelvoite vähintään kolmen asunnon kiinteistöissä ja loppujätteen keräys kaikissa asuinkiinteistöissä oli osassa kunnissa käytössä jätelautakunnan perustamisvaiheessa, jonka jälkeen velvoite otettiin mukaan koko aluetta koskeviin yhdenmukaisiin jätehuoltomääräyksiin.

Näissä määräyksissä kiinteistöllä tarkoitetaan maapohjaa, kuten tonttia tai tilaa, sillä sijaitsevine rakennuksineen. Erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisessa merkittävää on asuinhuoneistojen yhteenlaskettu lukumäärä kyseisellä tontilla tai tilalla. Jäteasetuksen perustelujen mukaan kiinteistön käsitettä tulisi tulkita jätteen keräyksen järjestämisen näkökulmasta ja merkitystä voitaisiin antaa myös kiinteistön ja sillä sijaitsevien rakennusten omistus- ja hallintasuhteille sekä jätepistettä käytännössä käyttävien asuinhuoneistojen lukumäärälle:

- Käytännössä samalla tontilla voi esimerkiksi olla viisi erillispientaloa tai paritaloa. Jos kullakin talolla on oma jäteasteensa, rinnastuisi tilanne omalla tontilla sijaitseviin yksittäisiin omakotitaloihin tai paritaloihin, eivätkä asetuksessa vähintään viidelle asuinhuoneistolle säädetyt erilliskeräysvelvoitteet koskisi tontilla sijaitsevia taloja.
- Toisaalta erilliskeräysvelvoite koskisi niitä asunto-osakeyhtiöitä, joissa samaa jätepistettä käyttää vähintään viisi asuinhuoneistoa, riippumatta siitä, muodostuuko asunto-osakeyhtiö erillispientaloista tai esimerkiksi rivitaloista. Säännöksen mukaisen asuinhuoneistorajan laskennassa ei olisi merkitystä sillä, kuinka monen tontin alueelle asunto-osakeyhtiöön kuuluvat rakennukset tällöin sijoittuvat.

Suomen kuntaliiton yleiskirjeen ja sen liitteen mukaan asumisen määritelmä on laaja. Tosiasiallisesti asumiseksi voidaan katsoa asuinrakennusten, vapaa-ajanrakennusten ja asuntoloiden lisäksi esimerkiksi vanhainkodit, lastenkodit sekä vastaanottokeskukset.
<https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2019/kunnan-jatehuollon-jarjestamisvastuu-muuttui-vuoden-2019-alussa>

Kartta-aineisto perustuu Suomen ympäristökeskuksen yhdyskuntarakenteen taajamakarttaan (YKR), jota jäteasetuksen velvoitteet koskevat. Koska kartta-aineistojen taajamat ja niiden väestömäärät muuttuvat käytännössä jatkuvasti rakentamisen tai muuttoliikkeen myötä, on alueluettelot, joita näiden jätehuoltomääräysten velvoitteet koskevat ja velvoitteiden alkaminen taajamittain kerrottu näiden jätehuoltomääräysten 14 § ja 48 §:ssä. Alueluettelolla pidetään velvoitteet ajantasaisena ilman jätehuoltomääräyksistä uudelleen päättämistä, jos jokin alue ei täytäkään enää taajamamääritelmää tai uusi alue tulee taajamamääritelmän piiriin.

Jätehuoltomääräyksiin on kirjattu rajaus siten, että yli 10 000 asukkaan keskustaajamien velvoite on kuvattu karttamateriaalissa Kymenlaakson Jäte Oy:n kotisivuilla:

- Biojätteen erilliskeräysvelvoite koskee kartan YKR taajamaa, joka on rasteroitu. Kartan tarkkuus ulottuu kiinteistötasolle, jolloin kiinteistönhaltija voi sen perusteella ymmärtää, koskeeko velvoite omaa kiinteistöä. Taajamarajaus on sama kuin jätteenkuljetusrekisterissä oleva taajamatieto.
- Kartta löytyy osoitteesta <https://taajamat.kymenlaaksonjate.fi>, mutta jos on tarpeen muuttaa kartan osoitetta, riittänee, että palvelun tarvitsija ohjataan sellaiselle sivulle, jossa on linkki toimivaan kartta-aineistoon.

Pienten alle 300 asukkaan taajamien rajaaminen pois pakkausjätteiden keräyksen alueesta

Osan Kymen jätelautakunnan alueella sijaitsevien taajamien suhteen on tarpeen poiketa jätelain 15 §:n erilliskeräysvelvollisuudesta pakkausjätteiden osalta. Jätelain perusteluosan mukaan poikkeamisperusteen olemassaolo tulee osoittaa selvityksellä, jolle ei kuitenkaan ole säädettyä määrämuotoa. Poikkeaminen jätelain ja jäteasetuksen määräämästä tasosta voidaan tehdä viideksi vuodeksi kerrallaan.

Kymen jätelautakunnan alueella poikkeaminen koskee 200–300 asukkaan taajamia, jotka ovat omakotitalovaltaisia. Jäteasetuksen 18 § velvoittamia vähintään 5 asuinhuoneiston kiinteistöjä ei ole tai niitä on vain yksittäisiä. Ne sijaitsevat laajan hyvin harvaan asutun haja-asutusalueen ympäröimänä, kaukana muista taajamista. Pitkien kuljetusmatkojen ja vähäisen kerättävissä olevan määrän vuoksi ympäristöhyötyä ei synny.

Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräys järjestetään taajamassa, jossa on vähintään 10 kohdetta tai 300 asukasta. Biojätteen erilliskeräykseen ei tarvitse liittyä, jos kompostoi biojätteensä ja on tehnyt siitä ilmoituksen.

Bio- ja pakkausjätekeräyksestä pois jäävät taajamat:

Alle 300 as. taajama, joissa on alle 10 kohdetta	Rivi- tai kerrostalokiinteistöjä (kpl)	Kunnan hallinto- tai palvelurakennuksia (kpl)
Iitin kirkonkylä	0	1
Kaipiaisten asemanseutu	3	5
Metsäkylä	0	2
Purola	0	3
Sippola	0	0

Vapaaehtoinen biojätteen, metallijätteen sekä lasi-, muovi-, paperi- ja kartonkipakkausjätteen lajittelu- ja erilliskeräys on saatavilla veloitettuja kiinteistöjä pienempiin kiinteistöihin kaikilla alueilla, missä se sopii Kymenlaakson Jäte Oy:n kuljetusreitteihin. Tarkoituksena on kannustaa jätteen haltijoita erottamaan biojäte, metallijätteet sekä lasi-, muovi-, paperi- ja kartonkipakkausjätteet sekalaisesta yhdyskuntajätteestä eli loppujätteestä.

Biojätteen osalta kyseeseen tulisivat taajamien, joissa on velvoittava erilliskeräys, väliset siirtymäalueet.

Pakkausjätteiden osalta kyseeseen tulisivat taajamien, joissa erilliskeräysvelvoite koskee 5 tai enemmän asuinhuoneiston kiinteistöjä, sitä pienemmät kiinteistöt.

Mikäli kiinteistö ei kuulu kartongin, lasin, muovin ja metallijätteen kiinteistökohtaisen keräyksen piiriin, pakkausjätteet on toimitettava tuottajien kierrätyspisteelle.

Keräyspaperi kuuluu tuottajavastuun piiriin ja sen keräyksestä on säädetty erikseen jätelaissa. Paperin tuottajat keräävät paperin maksutta kiinteistöiltä muilla kuin pientalo- ja haja-asutusalueilla. Jätelain 50 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä keräyspaperin keräystä varten tarvittavat tilat kiinteistölle. Velvollisuus ei kuitenkaan koske pientaloja tai muita vastaavia kiinteistöjä eikä haja-asutusalueella sijaitsevia kiinteistöjä. Näillä alueilla paperinkeräys on järjestetty alueellisissa paperinkeräyspisteissä eli ekopisteissä.

Tekstistä on korvattu hyötyjäte- ja jäteyhtiötermit kuvaavammilla jätelajikohtaisilla termeillä ja jäteyhtiön nimellä Kymenlaakson Jäte Oy:llä. Alueella on vain yksi jätelain 43 § tarkoittama jäteyhtiö. Tekstin ymmärrettävyyden parantaminen on tarpeen saavutettavuuslainsäädännön toteuttamiseksi.

15 § Muilla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien kierrätettävien jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Jäteasetuksessa (21 §) annetaan erilliskeräysvelvoitteet myös muiden kuin asumisessa syntyvien jätteiden kiinteistöittäiselle keräykselle. Jätehuoltomääräyksissä voidaan määrätä vain kunnan jätehuoltovastuulle kuuluvien kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätteistä. Muussa julkisessa toiminnassa (esim. valtio ja seurakunnat) sekä elinkeinotoiminnan jätehuollossa on noudatettava jäteasetuksen määräystä. Kunnan jätehuollon järjestämistä vastuulle kuuluvasta elinkeinotoiminnan jätehuollosta määrätään näiden jätehuoltomääräysten 1 ja 5 §:ssä.

Jäteasetuksen 21 §:n velvoitteet on viety suoraan jätehuoltomääräykseen. Jäteasetuksen mukaiset kiinteistökohtaiset lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet tulivat voimaan biojätteen osalta 1.7.2022 ja muun kierrätettävän jätteen osalta 1.7.2023. Velvoitteet perustuvat jätteiden painon mukaiseen kertymiseen yhden viikon aikana.

Kierrätettävästä materiaalista koostuvien, muiden kuin pakkausjätteiden kiinteistöittäinen keräys on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan, jos materiaalit ovat lajiteltavissa tasalaatuisina ja sellaisina määrinä, että erilliskeräys edistää kierrätystä ja etusijajärjestystä.

16 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Näiden jätehuoltomääräysten 13 §:ssä mainittujen kiinteistöillä erikseen lajiteltavien jätteiden lisäksi myös muut tuottajavastuun alaiset jätteet on toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu sekä ajoneuvojen renkaat. Myös pantilliset juomapakkaukset on toimitettava niitä varten varattuihin palautuspisteisiin. Kun jätteet toimitetaan tuottajien vastaanottoon, saadaan ne asianmukaiseen jatkokäsittelyyn varmistaen samalla niiden uusio- tai materiaalihyötykäyttöä.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näiden jätehuoltomääräysten luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti. Kyseisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn on olennaista, sillä loppujätteen joukkoon päätyessään ne voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja.

Risut, oksat ja puutarhajäte on toimitettava Kymenlaakson Jäte Oy:n osoittamaan vastaanottoaikkaan, mikäli niitä ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä. Näiden jätteiden omatoimisesta käsittelystä on säädetty jätehuoltomääräysten 17 ja 18 §:ssä.

Rakennus- ja purkujätteelle annetaan jäteasetuksessa tarkat erilliskeräysvelvoitteet, jotka koskevat niin elinkeinotoimintaa kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kiinteistöjä. Asuinkiinteistöillä syntyvä rakennus- ja purkujäte kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin siinä tapauksessa, että se on peräisin kiinteistön haltijan omatoimisesta, suhteellisen pienimuotoisesta remontoinnista tai rakentamisesta. Tällöin nämä jätteet toimitetaan Kymenlaakson Jäte Oy:n osoittamaan vastaanottoaikkaan joko kiinteistön haltijan toimesta tai kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, mikäli ne sinne soveltuvat. Mikäli remonttipalvelua tarjoava yritys vastaa asuinkiinteistöillä syntyvän rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, on se elinkeinotoiminnan jätettä.

Kunnan vastuulle kuuluvista saostus- ja umpisäiliölietteistä säädetään erikseen näiden jätehuoltomääräysten luvussa 8.

4. luku: Jätteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä

17 § Kompostointi

Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen, kuivakäymäläjätteen sekä tietyistä jätevesijärjestelmistä syntyvän kompostoituvan jätteen pienimuotoinen käsittely kompostoimalla.

Biojätteen kompostointi kiinteistöllä on suositeltavaa. Kompostointiin kannustaminen edistää etusijajärjestyksen ja kierrätystavoitteen toteutumista. Biohajoavan jätteen hyvin hoidettu kompostointi edistää ravinteiden saamista käyttöön syntypaikallaan ja vähentää jätteen kuljetuksen tarvetta. Kompostointiin ei kuitenkaan jätehuoltomääräyksillä velvoiteta, sillä väärin hoidetusta kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä.

Jätteen tulee olla täysin kompostoitunut ennen sen poistamista kompostorista. Elintarvike- ja kuivakäymäläjätteen kompostoreille asetettujen rakennevaatimusten tarkoituksena on varmistaa, ettei kompostoinnista aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Mikäli käytössä on sisäkompostori, kuten bokashi tai koneellinen prosessointi, joissa kompostointiaika on lyhyt, eivät biojätteet ehdi maatua riittävästi. Tällöin tarvitaan erillinen näiden määräysten mukainen kompostori jälkikompostointia varten. Myöskään matokompostori ei korvaa asiallista kompostoria, sillä madot eivät voi syödä kaikkea elintarvikejätettä.

Kompostorin tulee lähtökohtaisesti olla lämpöeristetty. Kompostori voi kuitenkin olla lämpöeristämätön tapauksissa, joissa kompostoria käytetään vain kesäaikaan tai joissa kompostori on niin tilava, että kaikki kiinteistöllä syntyvät biojätteet mahtuvat kompostoriin myös talvella, vaikka kompostori jäätyisi. Jäätynyt kompostori käynnistyy keväällä itsestään.

Elintarvikejätettä sisältävän biojätteen kompostoinnista on jätelain 41 a § mukaan tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle biojätteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä jo elintarvikejätteensä kompostoivia kiinteistöjä että kompostoinnin aloittavia kiinteistöjä sekä niitä kiinteistöjä, jotka kompostoivat biojätteensä ainoastaan kesäkaudella. Jäteasetuksen 43 §:n mukaan ilmoitus on annettava vähintään kahden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta ja samoin toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava vähintään kahden

kuukauden kuluessa. Tietoja on päivitettävä jätehuoltoviranomaiselle vähintään viiden vuoden välein.

Mikäli kiinteistöllä kompostoidaan siellä syntyvä biojäte, ei kiinteistöllä ole velvollisuutta liittyä biojätteen kiinteistöittäiseen kuljetukseen, vaikka näiden jätehuoltomääräysten 14 §:n erilliskeräysvelvoitteet muutoin koskisivat kiinteistöä. Mikäli erilliskeräykseen velvoitetulla kiinteistöllä kompostoidaan biojätettä vain osan vuotta, esimerkiksi kesäkaudella, tulee kiinteistön liittyä erilliskeräykseen talvikaudeksi ja tehdä jätehuoltomääräysten mukainen ilmoitus kesäkauden kompostoinnista.

Mikäli kyseessä on useamman kiinteistön yhteinen kompostori, kompostorille nimetty vastuuhenkilö on vastuussa kompostointi-ilmoituksen tekemisestä kompostia käyttävien kiinteistöjen puolesta. Kiinteistön haltijan tai kompostorin vastuuhenkilön on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle myös kompostoinnin lopettamisesta. Tämän jälkeen kompostoinnin lopettaneen kiinteistön haltijan velvollisuutena on järjestää kiinteistölle biojätteen keräyspaikka keräysvälineineen, mikäli kiinteistöä koskee biojätteen erilliskeräysvelvoite näiden jätehuoltomääräysten 14 §:n mukaisesti.

Yhteisen kompostorin käyttöä on tarpeen määrittää ja rajata. Haja-asutusalueella on loppujätteelle yhteisastioita eli kimppoja. Niiden tyhjennysväliä voi lyhentää sillä, että biojäte kompostoidaan. On kätevää, että yhteinen kompostori sijaitsee samassa paikassa kuin yhteinen jäteastia. Tällöin pisin tyhjennysmatka voisi olla sama myös kompostorille eli enintään 5 kilometriä. Yhteisen kompostorin tilavuus käyttäjää kohden on myös syytä määrittää, ettei biojäte kompostorin sijaan päädy loppujäteastiaan, jolla on pitkä tyhjennysväli esim. 12 viikkoa.

Säännöksessä on asetettu erityisiä velvoitteita kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden ja sekä, ulosteperäistä jätettä sisältävän pienpuhdistamolietteen kompostoinnille, sillä niiden osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Myös kompostointiajan kestoon on kiinnitetty erityistä huomioita, jotta voidaan varmistua ulosteperäisen aineksen hygienisoitumisesta. Ongelmaksi on myös muodostunut, ettei kuivakäymäläjätteille tai siitä valmistetulle mullalle ole vastaanottopaikkoja, jonka vuoksi jätteen haltija on velvoitettu kompostoimaan kuivakäymäläjätteensä ja hyödyntämään siitä syntyvän mullan.

Jätelain 41a § edellyttää jätteen haltijaa tekemään pienimuotoisesta käymäläjätteen kompostoinnista ilmoituksen jätehuoltoviranomaiselle. Tietoja ei kuitenkaan tehdä samassa laajuudessa kuin biojätteen käsittelystä eikä jätehuoltoviranomaisella ole velvoitetta viedä tietoja kompostointirekisteriin.

Puutarhajätteen, fosforinpoistokaivojen lietteen sekä harmaiden jätevesien saostussäiliölietteiden kompostointia koskevat määräykset ovat muuta kompostointia lievempiä. Myös näiden jätteiden kompostoinnin on kuitenkin oltava hallittua. Esimerkiksi puutarhajätteiden kompostia pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostointia. Puutarhajätteiden vienti puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille ilman maanomistajan lupaa on kiellettyä, sillä tällainen toiminta on roskaamista ja heikentää yleistä viihtyvyyttä. Mikäli puutarhajätteitä ei kompostoida kiinteistöllä, ne on toimitettava Kymenlaakson Jäte Oy:n tai kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan. Puutarhajätteen kompostoinnista ei tarvitse tehdä kompostointi-ilmoitusta.

Vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai niiden osia ei saa laittaa kompostoriin. Kiellolla on tarkoitus ehkäistä vieraslajien leviämistä kompostimullan kautta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää kompostorin käytön. Esimerkiksi tilanteessa, jossa kompostorin hoitamattomuudesta aiheutuu jatkuvia haju- tai muita haittoja naapurustolle. Mikäli kompostorin käyttö on kielletty, niin kiinteistön on liityttävä biojätteen erilliskeräykseen jätehuoltomääräysten 14 §:n niin edellyttäessä

18 § Jätteen polttaminen

Jätteiden polttaminen tulee lähtökohtaisesti kieltää jätehuoltomääräyksissä. Tässä pykälässä määritellään tilanteet (annetaan viranomaisen hyväksyntä), joissa jätteen polttaminen on mahdollista eli jätteen omatoiminen käsittely on mahdollista.

Kiinteistön lämmitysjärjestelmässä poltettavaksi voidaan sallia käsittelemätön puujäte, risut ja oksat sekä pienet määrät paperia, pahvia ja kartonkia. Paperia, pahvia ja kartonkia pitäisi käyttää vain sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten muovin, polttamista ei voi sallia kiinteistöjen tulipesissä, sillä niissä ei ole palamiselle optimaaliset olosuhteet.

Haja-asutusalueella voidaan sallia risujen, oksien, käsittelemättömän puujätteen ja vastaavien polttaminen avopolttona, jos se ei aiheuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle ja poltettavien jätteiden määrä on vähäinen. Käsitellyn puujätteen polttamista ei voi sallia. Jätteen polttamista määräys voi olla sisällytettynä myös ympäristönsuojelumääräyksiin.

Alueen pelastusviranomainen voi perustellusta syystä kieltää avotulen teon pelastustoimen alueella tai osassa sitä määrääjäksi. Asiasta on tehtävä päätös ja se tulee tiedottaa tarpeellisessa laajuudessa.

Avotulta tehtäessä on aina oltava maanomistajan lupa.

19 § Jätteen hautaaminen tai upottaminen

Jätteen hautaaminen on jätelainkin perusteella lähtökohtaisesti kielletty, ainoastaan tietyt poikkeukset tästä periaatteesta ovat mahdollisia. Samoin jätteen vesistöön upottaminen, myös jälle vieminen, on jätelain ja ympäristönsuojelulain perusteella kielletty.

Lemmikkien hautaamisessa viitataan Ruokaviraston ohjeisiin kuolleiden lemmikki-, tuotanto- ja muiden eläinten käsittelystä. Lemmikkien hautaamisessa sovelletaan enemmän terveyden- ja ympäristönsuojelulainsäädäntöä kuin jätelainsäädäntöä.

Maarakentamisessa voidaan jätettä sijoittaa maaperään hyödyntämistarkoituksessa ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla asiaa koskevia säännöksiä, kuten ympäristönsuojelulakia, MARA-asetusta (VNA 843/2017) tai mahdollisia kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä noudattaen.

5. luku: Jäteastiat

20 § Jäteastiatyypit kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa

Jätelain 40 § velvoittaa kiinteistönhaltijaa järjestämään paikan jäteastioille. Jäteasetuksen 10 §:ssä todetaan, että kiinteistön haltijan tai muun toimijan on huolehdittava, että paikassa on riittävä määrä kannellisia säiliöitä, maahan upotettavia syväkeräyssäiliöitä, jätelavoja tai muita jäteastioita, jotka soveltuvat kerättäville jätteille. Jäteastioita tulee olla riittävä määrä syntyvään jätemäärään, erilliskeräysvelvoitteisiin ja tyhjennysväliin nähden.

Kiinteistöt vastaavat pääasiassa itse jäteastioiden hankkimisesta. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksissä listataan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käytettävät vaihtoehtoiset jäteastiat. Koska ei voida suosia tietyn valmistajan jäteastioita, määräyksissä kuvataan niiden teknisiä ominaisuuksia ja veloitetaan siihen, että ne ovat standardin mukaisia. Standardin mukaisesti valmistetut astiat ovat riittävän kestäviä ja kuormattavia.

Lajittelun lisääntyessä kiinteistön haltijat ovat velvollisia hankkimaan tai vuokraamaan uusia astioita. Sen vuoksi halutaan tehdä palvelusta mahdollisimman helppoa ja kustannustehokasta. Jätehuoltomääräyksiä valmisteltaessa harkittiin myös mahdollisuutta käyttää pieniä, alle 140 litran jäteastioita erityisesti biojätteelle, jolla on muita jätelajeja lyhyemmät tyhjennysvälit.

Valmistelun edetessä todettiin, että renkaallisten jäteastioiden tulee soveltua siihen erilliskerättävälle jätelajille ja kuormaukseen. Sen vuoksi jäteastioiden tilavuuden tulisi olla kuitenkin vähintään 140 litraa. Käytössä on vielä vanhoja 120 litran kokoisia jäteastioita, mutta niiden ongelmana on, että niitä putoaa kuormauksen yhteydessä jäteauton säiliöön. Tästä syystä 120 litran kokoisia jäteastioita ei saa enää hankkia jätteen keräykseen. Vanhoja jäteastioita voi käyttää niin kauan kuin ne ovat käyttökuntoisia.

Loppujätteen, kartongin ja muovin jäteastioiden maksimi koko on 700 litraa. Lasi- ja metallijäteastioiden maksimitilavuus on 360 litraa. Biojäteastian maksimi koko on 240 litraa, sillä biojäte on painavaa. Tyhjennysvälin pidentämiseksi kokeillaan tuulettuvia biojäteastioita.

Biojäte-erilliskeräyksen laajetessa omakotitalokiinteistöihin ja kuljetuksen siirtyessä jätelain siirtymäajan myötä Kymenlaakson Jäte Oy:lle, voidaan standardin mukainen biojäteastia sisällyttää tyhjennysmaksuun. Tämä on tarpeen, koska omakotitalokiinteistöjen biojättekertymä on pieni ja tyhjennyksiä on hygieniasyistä tehtävä usein.

Tuulettuva biojäteastia on kokeiltavana, mutta sen käyttökelpoisuus kaikkina vuodenaikoina edellyttää pitkää kokeilujaksoa. Siitä syystä sitä ei vielä sisällytetä näihin määräyksiin. Se voidaan lisätä jätehuoltomääräyksiin myöhemmän päivitystyön yhteydessä. Tuulettuvalla jäteastialla tarkoitetaan jäteastiaa, jossa rakenteellisesti varmistetaan, ettei sinne muodostu hapettomia olosuhteita, joista aiheutuisi merkittävää hajuhaittaa.

Jäteastiatyyppejä määriteltäessä on hyvä keskustella alueella toimivien jätteenkuljettajien kanssa jäteastiatyyppien vaikutuksesta kuljettajien työturvallisuuteen. Keräysvälineet, joiden käyttö aiheuttaa työterveysriskejä, on syytä kieltää jätehuoltomääräyksissä. Työturvallisuusriskejä on esiintynyt jättesäkkilaineiden käytössä ja erityisesti pikakonttien tyhjennyksissä, joten näiden käytön kieltämistä kiinteistöittäisissä jätteenkuljetuksissa katsottiin tarpeelliseksi selvittää.

Jättesäkkilaineiden käyttö on ollut Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä jo pitkään kiellettyä, mutta kiello on edelleen tarpeen. Pikakonteista luopumista suositellaan mm. Kuntaliiton jätehuoltomääräysoppaassa niistä aiheutuneiden onnettomuuksien vuoksi. Kymen jätelautakunta

järjesti jätehuoltomääräyksiä valmisteltaessa jätteenkuljetusyritysten kanssa keskustelutilaisuuden, jossa sovittiin pikakonteista luopumisesta. Pitkät viistopäiset pikakontit, jotka aiheuttivat onnettomuuksia ylös nostettaessa, olivat jo pääasiassa korvautuneet uudemmilla lyhyemmällä ratkaisulla esimerkiksi kombi-konteilla, joita voi kuormata suoraan jäteautoon joko etulastaajalla tai takalastaajalla.

Jätehuoltomääräyksillä on syytä määrätä, että jäteastioina kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa käyttää vain sellaisia keräysvälineitä, jotka soveltuvat koneellisesti tyhjennettäviksi. Käsin siirrettävien keräysvälineiden osalta tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia standardeja. Määräysten voimaantulo hetkellä voimassa olevat standardit on vahvistettu 17.4.2020 ja ne ovat seuraavat:

SFS-EN 840-1:2020 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 1: 2-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 400 l. Kampatartuntalaitteella

SFS-EN 840-2:2020 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 2: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1300 l. Tasakannelliset, kippitapilla ja/tai kampatartuntalaitteella

SFS-EN 840-3:2020 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 3: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1300 l. Kupukannelliset, kippitapilla ja/tai kampatartuntalaitteella 21 (30)

SFS-EN 840-4:2020 Liikuteltavat jäte- ja kierrätysastiat. Osa 4: 4-pyöräiset, tilavuudeltaan max. 1700 l. Tasakannelliset, leveällä kippitapilla tai BG- ja/tai kampatartuntalaitteella.

Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämässä biojätteen kuljetuksessa voidaan käyttää joko Kymenlaakson Jäte Oy:n keräysvälineitä (käsin siirrettävät jäteastiat) tai kiinteistön haltijan omia keräysvälineitä.

21 § Jäteastian merkitseminen

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa merkitsemään jäteastian kanteen tai etuseinään erottuvan merkinnän astiaan kerättävästä jätelajista sekä keräyksestä vastaavan yrityksen tai yhteisön yhteistiedot. Lisäksi jäteastiaan tai sen välittömään läheisyyteen on asetettava selvästi nähtäville kerättävää jätelajia koskevat lajitteluohjeet. Lajitteluohjeet laatii Kymenlaakson Jäte Oy tai tuottaja riippuen ko. jätelajin vastuutahosta.

Sellaisissa tapauksissa, missä jäteastia ei sijaitse sen haltijan kiinteistöllä, on tarpeen määrätä jäteastiaan lisättävästä kiinteistön numerosta tai koko osoitetiedosta, jotta sekä astiaa käyttävät että astiaa tyhjentävät pystyvät yhdistämään minkä kiinteistön käytössä astia on. Tämä on tarpeen erityisesti paikoissa, joissa sijaitsee usean kiinteistön jäteastiat lähekkäin.

Taloyhtiöissä kiinteistön haltija, kimpoissa kimppaisäntä vastaa jäteastioiden merkitsemisestä ja lajitteluohjeiden sijoittamisesta jäteastioiden välittömään läheisyyteen. Lajitteluohjeiden valmistelu kuten muukin lajitteluneuvonta ovat osa Kymenlaakson Jäte Oy:n toimintaa, jota se tekee yhteistyössä tuottajien kanssa.

Euroopan alueen jätehuoltojärjestelmää suunnitellaan yhtenäistettävän mm. jäteastioiden merkintöjen osalta Pohjoismaissa käytössä olevan piktogrammijärjestelmän pohjalta. Suomessa tähän liittyvää hanketta koordinoi Suomen Kiertovoima ry KIVO. Piktogrammijärjestelmä tarkoittaa pakkauksissa ja jäteastioissa toistuvia yhtenäisiä värejä, symboliä ja termi -merkintöjä, joiden

tarkoituksena on helpottaa ja yksinkertaistaa asukkaiden jätteiden lajittelua. Näissä jätehuoltomääräyksissä ei ole vielä veloitettu piktogrammien käyttöön.

22 § Jäteastian täyttäminen

Jäteastioiden täyttämisen osalta jätehuoltomääräyksissä määrätään, mitä jäteastioihin voidaan laittaa ja miten jätteet tulee esimerkiksi pakata. Paino antaa vähintään viitettä siitä, millaisia määriä jätettä jäteastiaan voi laittaa. Etuna on se, että jätteen haltija ei voi sijoittaa jäteastiaan tätä painavampia jäte-eriä.

Jätettä ei lähtökohtaisesti saa jättää keräyspaikkaan jäteastian ulkopuolelle. Jos jätettä sallitaan poikkeustilanteissa sijoittaa jäteastian ulkopuolelle, sijoittaminen on rajattava sellaiseksi, että siitä ei aiheudu haittaa tai vaaraa kiinteistöllä, jätteenkuljetukselle tai vastaanotto paikalle. Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle ei saa myöskään aiheuttaa työturvallisuusrisiä, joten ylimääräiselle jätteelle on annettava painorajoitus ja määräys jätteen ominaisuuksista. Mahdollisuus sijoittaa jätettä astian ulkopuolelle ei koske lukollisten yhteiskeräyspisteiden tai ekopisteiden jäteastioita ja niitä käyttäviä kiinteistöjä.

Määräyksessä kerrotaan myös, miten asiakas saa lisäjätepalvelun.

Pykälään sisältyy lista jätteistä, joita ei saa sijoittaa loppujätteen jäteastiaan ja myös maininta jätteistä, jotka voi laittaa loppujätteeseen, vaikka eivät materiaalina perusteella ole energiahödyntämisessä eduksi.

23 § Jäteastioiden tyhjennysvälit

Tässä pykälässä annetut tyhjennysvälit koskevat kiinteistökohtaisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvia asuinkiinteistöjä sekä muita kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Jäteasetuksen 10 § sisältää veloitteita jäteastian tyhjentämisestä. Jäteastiaa on asetuksen mukaan tyhjennettävä niin usein, että jäteastia voidaan aina sulkea, jäte mahtuu astiaan eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa.

Määräyksellä pyritään varmistamaan, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten vastaisesti (esimerkiksi polttamalla) tai viedä luvattomiin paikkoihin siksi, etteivät ne mahdu keräysvälineeseen liian pitkän tyhjennysvälin vuoksi. Lisäksi asianmukaisilla tyhjennysväleillä edesautetaan jätteiden lajittelua, sillä riittäväillä tyhjennyksillä voidaan ehkäistä keräysvälineiden ylitäyttymistä ja jätteiden päätymistä väärään keräysvälineeseen oikean keräysvälineen ollessa jo täysi. Samalla säännölliset tyhjennykset tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa.

Edellä mainittujen seikkojen turvaamiseksi, jätteen kierrätettävyyden säilyttämiseksi ja kiinteistönhaltijoiden tasapuolisen kohtelun mahdollistamiseksi jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määritellä vähimmäisvaatimukset jäteastioiden tyhjennyksille.

Loppujätteelle on määrätty kaksi erillistä tyhjennysväliä sen mukaan, sisältääkö loppujäte biojätettä. Jos kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä tai biojäte kompostoidaan, on loppujätteen pisin mahdollinen tyhjennysväli kaksitoista (12) viikkoa. Mikäli kiinteistöllä ei ole biojätteen erilliskeräystä tai kompostointia, on pisin sallittu tyhjennysväli neljä (4) viikkoa. Loppujätteen joukossa oleva biojäte voi aiheuttaa hajua ja hygieenistä haittaa, minkä vuoksi

keräysvälineen lyhyempi tyhjennysväli on perusteltua. Huomioitavaa kuitenkin on, että biojätteenkeräyksen laajetessa biojätettä sisältävää loppujätettä tullaan keräämään vain haja-asutusalueella ja alle 300 asukkaan taajamissa.

Biojätteelle on määrätty erilliset tyhjennysvälit vuodenajan sekä käytössä olevan keräysvälineen mukaan. Käsin siirrettävistä keräysvälineistä biojäte on kesäaikaan tyhjennettävä vähintään kahden (2) viikon välein ja talviaikaan vähintään neljän (4) viikon välein. Syväkeräysvälineissä biojätteen tyhjennysväli on ympärivuotisesti neljä (4) viikkoa. Tiheähköt tyhjennysvälit ovat perusteltuja, sillä biojäte voi aiheuttaa hygieenistä haittaa ja hajua. Uudet keräysvelvoitteen piiriin tulevat omakoti- ja paritalot tuottavat kuitenkin pienempiä määriä biojätettä kuin nyt keräyksen piirissä olevat rivi- ja kerrostalot.

Kartonki-, muovi- ja lasipakkauksilla sekä pienmetallilla pisin sallittu tyhjennysväli on kaksitoista (12) viikkoa. Tavallisesti kartonki- ja muovipakkausten kertymä on suhteellisen suurta ja lasi- ja metallipakkausten kertymä on vähäisempää, mutta pakkaukset saattavat sisältää ruokajäämiä, minkä vuoksi tyhjennysvälit ovat perusteltuja. Jäteastioiden täyttymistä voidaan hallita hankkimalla sopivan kokoiset jäteastiat sekä tarvittaessa lyhentämällä tyhjennysväliä.

Jätteen haltija voi sopia mainittuja loppujätteen tyhjennyksiä tiheämmistä tyhjennysväleistä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa, kiinteistön osalta, joka sijaitsee litissä, Kotkassa, Kouvolassa, Mäntyharjulla. Pyhtäällä Kymenlaakson Jäte järjestää loppujätteen tyhjennykset 1.7.2023 alkaen. Haminassa, Lapinjärvellä, Miehikkälässä ja Virolahdella sekä Pertunmaalla 26.4.2025 saakka.

Kartonki-, muovi- ja lasipakkausten ja metallin näitä määräyksiä lyhyemmistä tyhjennysväleistä voi sopia Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa litin, Kouvolan ja Mäntyharjun osalta tällä hetkellä. Sama koskee Kotkan Kymenlaakson Jäte Oy:n tyhjennyksissä tällä hetkellä olevia. Niiden, joilla on ollut kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus 19.7.2021, tulee sopia näitä jätehuoltomääräyksiä lyhyemmistä tyhjennysväleistä 30.6.2023 saakka jätehuoltorekisteriin kirjatun jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Tämä tarkoittaa Haminan, Lapinjärven, Miehikkälän, Pertunmaan ja Virolahden tyhjennyksiä sekä Kotkan niiden jätteenhaltijoiden tyhjennyksiä, jotka ovat sopineet tyhjennyksistä yksityisten jätehuoltorekisteriin kirjautuneiden kuljetusyritysten kanssa.

Keräysvälineiden tyhjennysrytmin on kuitenkin aina sovittava kunnallisen jätelyhtiön tai jätteenkuljetusyrityksen logistiikkaan.

Kuntaliiton jätehuoltomääräysten laatimisesta tehdyn oppaan mukaan tyhjennysvälin pidentämisestä veloitetaan ilmoittamaan kunnalliselle jätelaitokselle eli Kymenlaakson Jäte Oy:lle, jos käytössä on kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Kymenlaakson Jäte Oy neuvoo, miten ilmoitus tehdään.

Ilmoitusvelvoitteella voidaan varmistaa, että kiinteistö täyttää tyhjennysvälin harventamisen edellytykset. Jätehuoltoviranomainen saisi tiedon tyhjennysvälin harventamisesta jätelaitoksen kautta. Jos käytössä on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, asiasta ilmoitettaisiin jätehuoltoviranomaiselle. Sen lisäksi kiinteistön haltijan tulee sopia asiasta jätteenkuljetuksesta huolehtivan yrityksen kanssa. Ilmoituksen voi tehdä sähköisenä tai kirjallisesti. Kymen jätelautakunnan kotisivuilta löytyy sekä sähköinen että tulostettava lomake.

24 § Jäteastioiden pesu ja kunnossapito

Jäteasetuksen 10 § velvoittaa pitämään jäteastian kunnossa ja puhdistamaan sen riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteasetus velvoittaa pesemään loppujäteastian vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian vähintään kaksi

kertaa vuodessa, joten jätehuoltomääräyksissä ei voida määrätä tätä harvemmasta pesuvälistä. Myös jäteastian ympäristö määrätään siivoamaan viivytyksettä sen roskaantuessa.

Jätehuoltomääräyksillä jäteastian pesurytmi voidaan määrätä tiheämmäksi joissakin tilanteissa, esimerkiksi jätelajikohtaisesti. Myös pesun suorittamisesta vastaavan tahon määrääminen on tarpeen. Kunnan järjestämässä kuljetuksessa astiat voivat olla kunnallisen jätelaitoksen omistuksessa, jolloin astioiden ehjyydestä ja puhtaudesta huolehtimisen voisi osoittaa sille.

6. luku: Jätteen keräyspaikat

25 § Jäteastioiden sijoittaminen kiinteistöllä

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan keräyspaikkaan on oltava esteetön pääsy ja jäte on voitava kuormata turvallisesti. Jätehuoltomääräyksissä annetaan tarkempia määräyksiä keräyspaikan järjestämiseen ja jäteastioiden sijoittamiseen liittyen.

Jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista, joten jäteastiat on pystyttävä tyhjentämään kaikkina vuodenaikoina eikä niiden tyhjentämisestä saa aiheutua vaaraa tai haittaa tyhjentäjälle, kiinteistön muille käyttäjille, liikenteelle tai ympäristölle. Hankalat olosuhteet hidastavat keräystä ja lisäävät tapaturmariskiä. Uudisrakentamisessa on tärkeää huomioida kiinteistön jätehuollon toimivuus.

Jäteastioiden sijoituspaikkaa valittaessa tulee ottaa huomioon paloturvallisuus sekä riittävä etäisyys rakennusten ikkunoihin ja ilmanottoaukkoihin. Lisäksi uudisrakennusten jätetiloja rakennettaessa on suositeltavaa noudattaa kulloinkin voimassa olevaa RT-korttia asuinkiinteistöjen jätehuollosta (RT 69-11190). Siirtoväylien suunnitteluun voi käyttää RT 98-10915, ajoväylät, hitaasti liikennöitävät ja RT 98-10914, ajoneuvojen mittoja koskevia ohjeita.

Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, kiinteistön haltijan on selvitettävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen esimerkiksi sopimalla yhteisen jäteastian käytöstä lähekkäisen kiinteistön tai tiekunnan kanssa. Kiinteistön haltija voi myös hakea lukollisen yhteiskeräyspisteen vuosiasiakkuutta 11 §:n mukaisesti.

Käsin siirrettävät jäteastiat on sijoitettava sellaiseen paikkaan, johon jäteauto pääsee esteettömästi vähintään kymmenen metrin päähän. Jäteauto pääsee esteettömästi kiinteistön jäteastioille, kun jätetila on sijoitettu kiinteistön rajojen sisälle, mutta tonttiliittymän läheisyyteen, mahdollisimman lähelle ajotietä. Suositus on, että jäteauton ei tarvitse peruuttaa pihalla tai peruutusmatka jää mahdollisimman lyhyeksi.

Keräysvälineet, joita ei voi siirtää käsin (jätessäiliöt, vaihtolavat, yms.), on sijoitettava siten, että jäteautolla pääsee esteettömästi niiden välittömään läheisyyteen. Nosturiautolle on oltava tasainen ja kovapohjainen kuormauspaikka. Keräysvälineet on sijoitettava niin, että keräysvälineen ympärille ja yläpuolelle jää riittävästi vapaata tilaa, jotta ne voidaan tyhjentää turvallisesti. Jäteautolle tulee olla riittävä tila, jotta se pääsee sujuvasti tyhjennyspaikalle ja tyhjennys voidaan suorittaa turvallisesti sekä aiheuttamatta vaaraa.

Jäteauton reitti tontilla suunnitellaan kantamaan liikenne täysin kuormatulla jäteautolla. Kuormatun jäteauton paino on 18...28 tonnia. Ajoväylän kaltevuus tulee olla sellainen, että väylä on liikennöitävissä kaikkina vuodenaikoina ja kaikissa keliolosuhteissa tavanomaisella pakkaavalla jäteautolla. Jäteauton tarvitsema ajoväylän leveys on vähintään 3 metriä, kaarteissa 4 metriä ja

vapaa kulkukorkeus 4 metriä. Myös vaihtolava-auto mahtuu liikennöimään jäteauton käyttöön mitoitettussa ajoväylässä. Jos ajoväylä on kapeampi tai matalampi, on jätteiden oltava käsin siirrettäviä. Kääntyäkseen jäteauto tarvitsee halkaisijaltaan 20...25 metrin alueen.

26 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Jätetilojen lukitusta koskevalla määräyksellä pyritään varmistamaan, että jätteen kuormaus sujuisi mahdollisimman vaivattomasti myös lukituista tiloista. Määräyksellä on tarkoitus helpottaa tyhjentämisen suorittamista ja lukuisiin avaimiin liittyviä käytännön ongelmia. Tavoitteena on, että jätteen kuljettajan ei tarvitse kuljettaa mukanaan useita eri avaimia. Sarja-avaimiin perustuvilla ratkaisulla nopeutetaan jätteen keräystä. Perinteisten lukkojen rinnalle on tullut uutena vaihtoehtona digitaaliset avaimet.

27 § Alueelliset jätteiden keräyspisteet

Jätteiden vastaanottoaikkojen käyttöä koskevat määräykset ja ohjeet sekä niiden noudattaminen on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä jätteiden lajittelun ja hyötykäytön onnistumiseksi.

Alueellisiksi keräyspaikoiksi luokitellaan kunnan, kunnallisen jätelaitoksen ja tuottajien järjestämät keräyspaikat. Näissä määräyksissä alueellisella vastaanottopisteellä tarkoitetaan Kymenlaakson Jäte Oy:n ylläpitämää lukollista yhteiskeräyspistettä tai aluejätepistettä (Pertunmaa) tai ekopistettä, Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ylläpitämää Rinki-ekopistettä pakkausjätteille, Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy:n tai Suomen Keräystuote Oy:n ylläpitämää vastaanottopistettä paperituotteille ja muuta jätteen tai uudelleenkäyttöön valmisteltävien tuotteiden alueellista vastaanottopistettä, kuten esimerkiksi Kymenlaakson Jäte Oy:n poistotekstiilien vastaanottopistettä.

Keräyspisteelle saa toimittaa ainoastaan sellaisia jätteitä, joita varten siellä on keräysväline. Keräyspisteelle ei saa tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljettamiselle ja käsittelylle.

Jätteitä ei saa jättää jätteiden ulkopuolelle, sillä valvomattomilla keräyspaikoilla jätteiden ulkopuolelle jätetyt jätteet aiheuttavat helposti roskaantumista. Keräyspisteellä on oltava pisteestä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta keräyspisteen käyttäjät voivat helposti ilmoittaa mahdollisista ongelmatilanteista, kuten ylitäysistä keräysvälineistä. Mikäli keräysvälineet ovat täynnä, tulisi jätteet viedä toiselle keräyspisteelle. Keräyspisteiden palveluista ja sijainnista saa lisätietoa valtakunnallisesta keräyspisteiden tietoja jakavasta verkkopalvelusta <https://www.kierratys.info/>.

Alueellisen keräyspisteen perustamiseen on oltava maanomistajan tai kiinteistön haltijan lupa. Asemakaava-alueella alueellisen keräyspaikan perustaminen vaatii myös kaavamerkinnän. Lisäksi, jos kyseessä on rakennelma, vaaditaan rakennusvalvonnan lupa asiaan. Alueellisen vastaanottoaikkojen ylläpito on määrätty pisteestä vastaavalle taholle.

7. luku: Jätteenkuljetus

28 § Jätteiden kuormaaminen

Jätteiden kuormaamista käsittelevät pykälät koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Jäteasetuksen 10 §:n mukaan kuormaaminen tulee ajoittaa siten, että läheisyydessä asuville ja oleskeleville ei aiheudu melu- tai muuta häiriötä.

Kuormausaikoja määriteltäessä otetaan huomioon paikalliset tarpeet, jotka riippuvat kuljetusten logistiikasta. Kuormaaminen on tarpeen sallia myös lauantaisin ja pyhäpäivinä, jotta jätehuollosta pystytään huolehtimaan esimerkiksi pääsiäisen aikana. Kuormaamista lauantaisin ja pyhäpäivinä voidaan rajoittaa sallimalla se ainoastaan arkipyhien yhteydessä.

Kuormausaikoihin vaikuttavat merkittävästi meluntorjunnan tavoitteet. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) määrittelee melutason päiväajalle. Kuormausaika koskeva määräys perustuu arvioon paikallisista olosuhteista, kuten liikenteen ruuhka-ajoista, kuormauksen ajankohdan mahdollisista haittavaikutuksista terveyteen ja viihtyvyyteen verraten mm. vaikutuksiin asukkaiden, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuteen. Määräys koskee sekä kunnan järjestämää että muuta jätteenkuljetusta, sillä kuormausajat liittyvät jätehuollon tekniseen toteutettavuuteen ja niiden on ensisijaisesti tarkoitus vähentää melusta aiheutuvaa haittaa, joka voi vaikuttaa terveyteen. Tietoja meluntorjuntalainsäädännöstä Ympäristöministeriön sivuilta, <https://ym.fi/meluntorjuntalainsaadanto>.

Jätteiden kuormaamisesta ei saa aiheutua roskaantumista. Koska roskaantuminen johtuu jätteiden leviämisestä ympäristöön, jätteenkuljettaja veloitetaan huolehtimaan siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön.

Suurempien jäte-erien kokoaminen esimerkiksi siirtolavalle voidaan sallia, jos se on alueella tarpeen. Jätteiden kokoamiseen on vaadittava maanomistajan lupa.

29 § Jätteiden kuljettaminen

Kuljettamista koskevat määräykset koskevat pääosin jätteenkuljettajia. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa, voivat tässä määräyksessä annetut veloitteet olla sisällytettynä urakoitsijoiden sopimukseen. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa toimitaan tämän jätehuoltomääräyksen perusteella ja mukaisesti.

Kuljettamisen osalta tavoitteena on varmistaa, että se ei aiheuta ympäristön roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jäteasetuksen 11 § velvoittaa kuljettamaan jätteet tiiviissä pakkauksessa, umpinaisessa kuljetusvälineessä tai muuten peitettynä. Tätä tarkennetaan jätehuoltomääräyksissä. Vastuussa jätteiden asianmukaisesta kuljetuksesta on jätteenkuljettaja.

Jätelain 15 §:n mukaan erilliskerätyt tai erilaatuiset jätteet voidaan kuljettaa samassa säiliössä vain silloin, kuin se ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle ja tuottajavastuunalaisten jätteiden osalta asiasta on sovittu tuottajien kanssa. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi keräyslasia ja keräysmetallia kuljetettaessa. Saman kuljetuskaluston käyttö vuoroperään eri jätejakeiden kuljetuksissa ei myöskään saa heikentää kerätyn jätejakeen kierrätys-

ja hyödyntämiskelpoisuutta. Erilliskerätty jättemateriaali ei siis saa esimerkiksi likaantua kuljetuskalustosta niin, että kierrätettävyys heikentyy.

Jätelain 121 § määrää siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta tietyille jätelajeille. Jätteen haltijan on ennen jätteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, POP-jätteestä, saostus- ja umpisäiliölietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- ja purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan asianmukaiselle vastaanottajalle. Jätehuoltomääräyksissä tuodaan esille kyseinen laatimisveloite ja veloitetaan luovuttajaa, kuljettajaa ja vastaanottajaa olemaan selvillä siitä. Jätelaissa ja asetuksessa on tarkat määräykset ja sisältövaatimukset siirtoasiakirjaan liittyen, joten niitä ei tarvitse tuoda esille varsinaisissa jätehuoltomääräyksissä.

30 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta antaa vähintään neljännesvuosittain sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on 35 §:n tai 41 §:n 3 momentin mukaisesti noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain.

Jätehuoltomääräykseen on tarpeen tarkentaa tietojen toimittamisen ajankohtaa, jotta saadaan sujuvoitettua tietojen saantia. Jätehuoltomääräykseen on lisäksi tarpeen lisätä kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen raportoinnista, joka täsmentää jätehuoltoviranomaisen seurantaveloitteen luonnetta, parantaa tekstin ymmärrettävyyttä ja vähentää tulkintoja.

Jätelaki velvoittaa kuljettajaa lisäksi antamaan vuosittain sähköisesti muokattavassa muodossa jätelajikohtainen tiivistelmä kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrästä ja toimituspaikoista.

Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusta koskevien tietojen toimittamista kunnan jätehuoltoviranomaiselle ei enää pidetä tarpeellisena, jos jätteen kuljettaja on toimittanut vastaavat tiedot jätelain 142 §:n siirtorekisteriin. Jos kuljettaja on laiminlyönyt veloitteensa toimittaa tiedot siirtorekisteriin tai siellä olevat tiedot ovat puutteellisia, jätehuoltoviranomainen voi pyytää toimittamaan tiedot jätteenkuljetusrekisteriin ja muistuttaa kuljettajaa toimittamaan tiedot myös siirtorekisteriin.

Jäteasetuksen 42 §:ssä määrätään jätteenkuljettajaa toimittamaan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistön, josta jätettä on noudettu, kiinteistö- tai rakennustunnus. Asiasta on tiedotettu jätteenkuljettajia, mutta siitä on syytä määrätä myös jätehuoltomääräyksissä, jotta tiedonsiirtoa saadaan sujuvoitettua.

Kunnan jätehuoltoviranomaiselle ilmoitettavat tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta:

Jätteen kuljettajan on jätelain 39 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti annettava kunnan jätehuoltoviranomaiselle kustakin kiinteistöstä, jolta tämä on noutanut jätettä seurantajakson aikana, vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kiinteistön haltijan nimi ja yhteystiedot sekä kiinteistön osoite ja kiinteistö- tai rakennustunnus;
- 2) kuljetukseen kuuluvien jäteastioiden koko ja määrä jätelajeittain;
- 3) jäteastioiden tyhjennyspäivämäärät taikka tyhjennyskertojen lukumäärä ja tyhjennysväli jätelajeittain;

4) 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen sijasta tieto lietesäiliön tyypistä liitteen 5 mukaisesti merkittynä ja eriteltynä sekä säiliön tyhjennyspäivämäärät, jos kysymyksessä on saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetus.

Jätelain 39 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tiivistelmässä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kunnan alueella sijaitsevilta kiinteistöiltä kerätyn jätteen määrä jätelajeittain;
- 2) jätteen vastaanottajien nimet ja yhteystiedot sekä niille toimitetun jätteen määrä jätelajeittain

Jätehuoltoviranomaisella on jätelain 122 § 3 momentin mukaan on oikeus pyynnöstä saada jätehuollon järjestämistä koskevan tehtävän hoitamista varten tarpeelliset tiedot.

Jotta tietojen siirtäminen kuljetusrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta, on tarpeen jätehuoltomääräyksissä määrätä toimittamaan tiedot sähköisesti taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Pelkkä sähköinen muoto ei riitä, sillä tällöin tiedot voidaan toimittaa esimerkiksi pdf-muodossa, jolloin tietoja ei saada muokattua rekisteriin siirrettävään muotoon.

31 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Pykälässä määrätään, mihin jätteenkuljettajien on toimitettava kerätyt jätteet. Määräyksellä varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti sille taholle, jolla on jätelain mukainen vastuu huolehtia jätteiden käsittelystä. Lisäksi pykälässä tuodaan esiin yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat velvoitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanotto- ja käsittelypaikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

Kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava Kymenlaakson Jäte Oy:n osoittamiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin, joista pidetään listaa Kymenlaakson Jäte Oy:n internetsivuilla. Erilliskerätyt pakkausjätteet toimitetaan tuottajan osoittamaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan tai Kymenlaakson Jäte Oy:n osoittamaan välivarastointipaikkaan. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkaan.

32 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Nämä jätehuoltomääräykset mahdollistavat jätehuollon keskeyttämisen vakituiseen asumiseen tarkoitettulla kiinteistöllä määräajaksi sellaisella ajanjaksolla, jolloin asunto on todistettavasti tyhjillään, kuten esimerkiksi työmatkan, lomamatkan, laitoshoidon tai opiskelun vuoksi.

Yli kuuden kuukauden keskeytys edellyttää Kymen jätelautakunnan päätöstä. Asumiseen perustuva keskeytys on tarkoitettu kiinteistöille, joilla on asumiseen tarkoitettu/tarkoitettuja rakennuksia.

Vapaa-ajan asuinrakennukselle voidaan hakemuksesta myöntää pidempiaikaisen keskeytys jätteenkuljetukseen, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan, jos vapaa-ajan asuinrakennus on todistettavasti niin huonossa kunnossa, ettei sitä voi enää käyttää vapaa-ajanviettoon. Se voi olla esimerkiksi todistettavasti sortunut tai homehtunut tai rakennus on määrätty käyttökieltoon.

8. luku: Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

33 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Saostussäiliöiden vähimmäistyhjennysväleistä ei ole määrätty voimassa olevassa lainsäädännössä. Sen vuoksi niiden tyhjennysvälien määrittely jätehuoltomääräyksissä on tärkeää jätevesijärjestelmien toimivuuden turvaamiseksi. Jätehuoltomääräyksillä voidaan määrätä lietesäiliöiden tyhjennysväleistä, lietteen toimituspaikoista, ohjata lietesäiliöiden saavutettavuutta tyhjennyksen näkökannalta ja varmistaa, että säiliöt ovat rakenteiltaan turvallisia sekä asukkaille että tyhjentäjille.

Jätelain perusteella kunnan on järjestettävä asumisessa, vapaa-ajanasumisessa ja kunnan hallinto- ja palvelutuotannossa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto sekä sellaisen liikehuoneiston saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto, joka kerätään kiinteistöllä yhdessä niiden kanssa.

Määräyksillä on lisäksi tarkoitus varmistaa lietteen päätyminen alueella osoitettuun vastaanottoon tai käsittelyyn siten, ettei siitä aiheudu ympäristölle tai terveydelle haittaa tai vaaraa.

Lietteenkuljetuksen voi kunnan järjestämässä kuljetuksessa hoitaa vain kunnan tai kunnallisen jätelaitoksen lukuun toimiva urakoitsija. Poikkeuksena tästä voidaan huomioida pienpuhdistamoita koskevat mahdolliset huoltosopimukset kiinteistönhaltijan ja laitteentoimittajan välillä. Huoltokäyntiin liittyvän lietetyhjennyksen asianmukaisuuden varmistamiseksi ja kuljetusten seuraamiseksi huoltoihin liittyvistä tyhjennyksistä on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle. Voimassa olevien kuljetusjärjestelmäpäätösten mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus järjestetään kunnan järjestämänä Mäntyharjulla. Pertunmaalla kunnan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus alkaa 27.4.2025.

Kiinteistönhaltijan järjestämässä kuljetuksessa kiinteistönhaltijan on varmistuttava tilaamansa kuljettajan ammattimaisuudesta. Voimassa olevien kuljetusjärjestelmäpäätösten mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetukset järjestetään kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetuksena, Haminassa, Iitissä, Kotkassa, Kouvolassa, Lapinjärvellä, Miehikkälässä, Pyhtäällä ja Virolahdella. Pertunmaalla saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämänä 26.4.2025 saakka.

34 § Saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapito ja kulku säiliöiden luokse

Saostus- ja umpisäiliöiden ehjyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä tyhjennysten mahdollistamiseksi voidaan jätehuoltomääräyksissä antaa määräyksiä koskien lietesäiliöiden kunnossapitoa ja saavutettavuutta tyhjennettäessä. Määräyksissä voidaan luetella edellytykset, joita lietesäiliöiden tyhjentäminen vaatii, kuten esimerkiksi mille etäisyydelle tyhjennyskalustolla on päästävä, jotta tyhjennys onnistuu, korkeuserot, kulkutien ja kansien kunto.

Tämä määräys kohdistuu pääosin kiinteistön omistajaan ja haltijaan. Tyhjennusedellytyksistä kiinteistöllä vastaa viimekädessä kiinteistön omistaja, sillä edellytysten täyttäminen voi vaatia

esimerkiksi puiden kaatoja tai muita isohkoja muutostöitä kiinteistöllä. Tyhjennystä koskevien mahdollisten ohjeiden antamisesta voi vastata parhaiten kiinteistöllä asuva tai sitä käyttävä henkilö.

Määräys koskee tyhjentäjää lietesäiliön kannen huolellisen sulkemisen osalta tyhjennyksen jälkeen.

35 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Ympäristönsuojelulainsäädännön perusteella viemärien ulkopuolella sijaitsevien kiinteistöjen jätevedet on puhdistettava ennen maastoon, ojaan tai vesistöön laskemista. Jätevesien puhdistamiseksi kiinteistöllä on oltava kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyjärjestelmä tai umpisäiliö, johon syntyvät jätevedet kerätään. Kiinteistönhaltijalla on oltava puhdistamostaan sen käyttötehoa arvioiva selvitys tai suunnitelma sekä järjestelmän käyttö- ja huolto-ohje (Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017)).

Jätehuoltomääräyksissä voidaan mahdollistaa lietteiden pienimuotoinen omatoiminen käsittely. Jätelain 41a §:n 1 momentissa säädetään, että jätteen haltija voi itse käsitellä jätelain 32 §:ssä tarkoitetun jätteen kiinteistöllään tai luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Omatoimisesta käsittelystä on tarpeen velvoittaa ilmoittamaan, jotta jätehuoltoviranomainen saa seurattua jätehuollon toimivuutta ja ympäristönsuojeluviranomainen valvottua lainsäädännön noudattamista ja ympäristönsuojelullisia näkökohtia.

9. luku: Roskaantumisen ehkäiseminen

36 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Ulkona järjestettäviä yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta.

Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan. Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta voi olla tarpeen määrätä jätehuoltomääräyksissä, jos tilaisuudella ei ole selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat ns. Facebook-tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon Facebookissa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Jos määräystä ei sisällytetä

jätehuoltomääräyksiin, vastaa siivoamisesta ensisijaisesti roskaaja, toissijaisesti alueen haltija ja lopulta kunta.

Alueelle sijoitettavien jäteastioiden määrästä ja tyhjentämisestä on useimmiten tarpeen antaa tarkempia määräyksiä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa on korostettava, että jäteastiat on tyhjennettävä päivittäin, vaikka perusvaatimus onkin niiden tyhjentäminen tarvittaessa.

Varsinkin suuremmissa yleisötilaisuuksissa lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Lajitteluvetoitteiden antaminen perustuu jätelain 13 ja 15 §:ään, joten ne voidaan antaa myös sellaiselle yleisötilaisuuden järjestäjälle, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa järjestämällä yleisötilaisuuden.

Suurista tapahtumista voidaan velvoittaa ilmoittamaan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Joissakin kunnissa suurten yleisötilaisuuksien järjestäjältä vaaditaan jätehuoltosuunnitelman esittämistä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kunta harkitsee tarpeensa mukaan, onko ilmoittaminen välttämätöntä. Myös terveydensuojeluviranomaisen informoiminen on useimmiten järkevää. Suositeltavaa on, että ympäristönsuojeluviranomainen välittää tiedon terveydensuojeluviranomaiselle.

Ilmoittamista ja suunnitelmia koskevien määräysten osalta on otettava huomioon, että yleisötilaisuudesta vaaditaan ilmoitus poliisille. Poliisi voi vaatia tarkempia selvityksiä tilaisuudesta tehdyn ilmoituksen perusteella. Lisäksi yleisötilaisuuksia koskevia määräyksiä voi sisältyä kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin, terveydensuojelumääräyksiin tai rakennusjärjestykseen, joten niiden samansisältöisyys tulee varmistaa.

37 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Tässä pykälässä annetaan ainoastaan jätelain 8 luvun, 72 § - 77 §, roskaantumisesta ja siivousvelvollisuudesta annettuja määräyksiä täsmentäviä määräyksiä.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa voidaan korostaa kieltämällä jätehuoltomääräyksissä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Koska yleisillä alueilla olevat jäteastiat voivat olla muidenkin tahojen kuin kunnan ylläpitovastuulla, voi olla tarpeen korostaa, että määräys koskee kaikkien toimijoiden (esimerkiksi tienpitäjän) ylläpitämiä jäteastioita, vaikka kyseessä ovat kunnalliset jätehuoltomääräykset. Lisäksi voidaan antaa velvollisuus ilmoittaa jäteastian täyttymisestä siitä vastaavalle taholle.

38 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat myös elinkeinotoiminnan harjoittajia. Vaarallista jätettä koskevilla määräyksillä määrätään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta koskee kaikkia kiinteistöjä.

Kunnan on järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet määrätään toimitettavaksi kunnan

tai kunnallisen jätelaitoksen osoittamaan vastaanottoaikkaan. Tuottajavastuunalaiset sähkö- ja elektroniikkaromu sekä paristot ja akut määrätään toimitettavaksi tuottajan järjestämään vastaanottoaikkaan. Lääkejätteet puolestaan tulee toimittaa apteekkiin, joka on tehnyt niiden vastaanottamisesta sopimuksen Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.

Muissa toiminnoissa, kuten sosiaali- ja terveystalveluissa sekä kouluissa, syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen. Sama määräys koskee elinkeinotoiminnan harjoittajaa.

Mikäli kyseessä on merkittävä erä vaarallista jätettä, tulee sen toimittamisesta sopia vastaanottajan kanssa. Tällöin vastaanottaja voi varautua suuren jätemäärän turvalliseen käsittelyyn ja varastointiin. Ilmoituksen kautta Kymenlaakson Jäte Oy voi myös velvoittaa toimittamaan maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaarallista jätettä olevat merkittävät erät toimitettavaksi muualle, jos käsittely ei kunnan tai kunnan jätelaitoksen järjestelmissä ole mahdollista.

Vaarallisen jätteen pakkaamisen osalta jäteasetuksessa on tarkat ohjeet, joihin näissä määräyksissä viitataan. Velvoittamalla alkuperäispakkauksen käyttämiseen pyritään varmistamaan vaarallisen jätteen asianmukainen pakkaaminen ja merkitseminen.

39 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöiltä

Vaarallisen jätteen keräyspaikkaa koskevat määräykset koskevat kaikkia toimijoita omakotikiinteistöjä lukuun ottamatta, sillä ne liittyvät jätehuollon tekniseen järjestämiseen sekä turvallisuuteen. Pykälässä annetaan määräyksiä vaarallisten jätteiden säilyttämisestä turvallisesti asianmukaisissa astioissa. Lisäksi veloitetaan kiinteistön haltija tiedottamaan keräyspaikan käyttäjiä sen asianmukaisesta ja turvallisesta käytöstä. Tarkoituksena on, että vaarallisten jätteiden keräämisestä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

40 § Asbesti

Asbestia sisältävät jätteet luokitellaan jäteasetuksen liitteen mukaisesti vaarallisiin jätteisiin. Tästä syystä ne veloitetaan toimittamaan hyvin pakattuna luvanvaraiseen käsittelyyn. Kymenlaakson Jäte Oy järjestää asukkaiden vaarallisen jätteen keräyksen. Asukkaan omatomisessa remontissa muodostuvat jätteet, joissa mm. asbestia saattaa olla, kuuluvat myös kunnallisen jätehuollon piiriin.

Vaarallisen jätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä määrätään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä.

41 § Erityisjätteet

Erityisjäte veloitetaan erotettavaksi muista jätteistä. Erityisjätteiden osalta määrätään niiden pakkaamisesta sekä merkitsemisestä niiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi.

42 § Terveydenhuollon erityisjätteet

Terveydenhuollon erityisjätteitä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin, koska ne saattavat aiheuttaa työturvallisuusriskin jäteastioiden käyttäjälle tai tyhjentäjälle. Terveydenhuollon erityisjäte on pakattava kuten muukin erityisjäte eli kestäviin ja tiiviisiin pakkauksiin.

Terveydenhuollon jätteiden luokittelusta vaarallisiin- tai erityisjätteisiin määrätään jäteasetuksessa.

11. luku: Muut määräykset

43 § Kiinteistön haltijan tiedottamisvelvoite

Jotta varmistutaan kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisen jätehuollon toteutumisesta, määrätään kiinteistön haltijalle tiedottamisvelvollisuus jätehuoltomääräysten mukaisista velvoitteista kiinteistössä asuville tai sitä muuten käyttäville.

44 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Jätelain 24 §:ssä säädetään jätelain ja sen nojalla annettujen jätehuoltomääräysten valvonnasta. Valvontaviranomaisia ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Koska jätehuoltomääräykset ovat usein voimassa usean eri kunnan alueella ja toisaalta toimijoilla voi olla toimintaa useiden eri kuntien ja jätehuoltomääräysten soveltamisalueilla, voi ELY-keskuksen roolia jätehuoltomääräysten valvonnassa olla tarpeen korostaa. Paikallisissa, yhden kunnan alueella tapahtuvissa valvontatoimissa valvontaviranomainen on yleensä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

45 § Pakkokeinot ja seuraamukset

Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä on määrätty laissa seuraamuksia. Rikkomuksia koskevat säädökset tulevat suoraan jätelaista (125 §, 126 §, 131 § ja 136 §).

Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi. Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehotusta, yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa olennaisilta osin tai muuten epäasiallisesti, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lain mukaiseksi saattamiseksi. Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kielto tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

46 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätelain 91 §:n mukaan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta päätöksessä mainituin perustein. Siten jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määrätä poikkeuksen myöntävästä viranomaisesta.

Koska jätehuoltomääräykset ovat usein voimassa usean eri kunnan alueella, joilla kaikilla on oma ympäristönsuojeluviranomaisensa, suositellaan, että poikkeuksen myöntävä viranomainen olisi jätehuoltoviranomainen. Tällöin poikkeusten myöntämisessä voidaan helpommin noudattaa samoja periaatteita koko soveltamisalueella.

Kymen jätelautakunnan tehtävistä on päätetty kuntien yhteisesti hyväksymässä lautakuntasopimuksessa. Sen mukaan Kouvolan kaupunki on vastuukunta ja lautakunnassa noudatetaan Kouvolan kaupungin hallintosääntöä. Kymen jätelautakunnan toimivaltaan kuuluu mm. päättää kunnan jätehuoltomääräyksistä ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta.

Paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi yhteistyö alueen ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on erittäin tärkeää.

47 § Voimaantulo

Jätehuoltomääräyksissä on tarpeen määrätä niiden voimaantuloajankohdasta. Selvyyden vuoksi vanhat määräykset kumotaan.

48 § Siirtymäsäännökset

Iitin, Haminan, Kotkan, Kouvolan, Lapinjärven, Miehikkälän, Mäntyharjun, Pertunmaan, Pyhtään ja Virolahden jätehuoltomääräykset muutettuina ehdotetuin tavoin tulevat voimaan 1.6.2023.

Samanaikaisesti edelliset 26.9.2019 päätetyt jätehuoltomääräykset, jotka tulivat voimaan 1.1.2020, kumoutuvat lukuun ottamatta eräitä erilliskeräysvelvoitteita, jotka ovat tarpeen pitää voimassa uusien jätehuoltomääräysten siirtymäaikojen aikana, jottei asukkaille tarjottaviin jätehuoltopalveluihin aiheudu katkoksia. Erilliskeräysvelvoitteista määrätään näiden jätehuoltomääräysten 14 §:ssä ja 15 §:ssä.

Pakkausjätteiden erilliskeräyksessä tapahtuvat muutokset

Pakkausjätteiden erilliskeräys vähintään 5 asunnon kiinteistöissä alkoi Kymen jätelautakunnan alueen taajama-alueilla edellisten jätehuoltomääräysten mukaisesti 1.7.2021.

Niiden kuljetukset siirtyvät jätelain muutoksen 714/2021 siirtymäajan mukaisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen niissä kunnissa, joissa ne ovat olleet kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa. Niissä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen on siirryttävä 1 päivästä heinäkuuta 2023.

Jätelaista aiheutuva muutos koskee Haminaa, Lapinjärveä, Miehikkälää, Pertunmaata ja Virolahtea. Muutos koskee myös Kotkaa sen osalta kuin yksityiset yritykset ovat keränneet huolimatta voimassa olleesta kuljetusjärjestelmäpäätöksestä. Samaan ajankohtaan osuu lisäksi

Pyhtään kunnan siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kaikkien kiinteiden jätteiden osalta.

Näiden jätehuoltomääräysten 6 §:ssä määrätään kunnittain ja jätelajeittain, miten asukkaiden tulee liittyä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kyseinen taulukko perustuu voimassa oleviin jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksiin ml. jätelaista aiheutuvat muutokset.

Niiden kuntien osalta, joissa on ollut pakkausjätteiden osalta kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus keräämistä ei ole syytä keskeyttää, vaan jatkaa kiinteistön haltijan järjestämää kuljetusta siihen saakka, kunnes jätelain velvoite kunnalle järjestää kuljetus, astuu voimaan.

Keräystä on syytä jatkaa erityisesti vähintään 300 asukkaan taajama-alueilla. Näiden jätehuoltomääräysten yhteydessä on tarkoitus rajata jätelain 15 §:n mukaisesti pienimmät omakotitalovaltaiset taajama-alueet, joilla keräysvelvollisia kiinteistöjä on vain muutama kiinteistö. Rajaamisesta määrätään näiden jätehuoltomääräysten 14 §:ssä. Rajaus on voimassa viisi vuotta näiden jätehuoltomääräysten voimaan tulosta.

Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan muutokset astuivat voimaan vuonna 2022

Kunnan hallinto- ja palvelutoimintaa sekä muita näiden jätehuoltomääräysten 15 §:ssä määrättyjä toimintoja koskevat erilliskeräysvelvoitteet ovat tulleet biojätteen viikkokohtaisen kilogrammarajan osalta voimaan jäteasetuksen muutoksen perusteella 1.7.2022. Tästä jäteasetuksen mukaisesta voimaantulopäivämäärästä ei ole mahdollista jätehuoltomääräyksillä poiketa.

Biojätekeräykseen tulevat muutokset

Biojätteen keräysvelvoite koskee näiden jätehuoltomääräysten voimaan astuessa taajama-alueilla sijaitsevia kolmen asunnon kiinteistöjä. Velvoitteen ulkopuolelle on näiden jätehuoltomääräysten 14 §:ssä rajattu pienimmät omakotitalovaltaiset taajama-alueet, joilla keräysvelvollisia kiinteistöjä ei ole tai on vain muutama kiinteistö. Rajaus on voimassa viisi vuotta näiden jätehuoltomääräysten voimaan tulosta. Aikataulusta määrätään jätelain 91 §:ssä.

Siirtymäajat ovat tarpeen erilliskeräykseen tulevien muutosten käytännön toteuttamisen vaatimien toimenpiteiden vuoksi. Suuresta kiinteistömäärästä johtuen erilliskeräysvelvoitteet on tarpeen saattaa voimaan vaiheittain taajama kerrallaan, aloittaen toimeenpano osalla alueista jo ennen jäteasetuksen asettamaa takarajaa 1.7.2024. Tällöin biojätteen erilliskeräyksen laajeneminen voidaan toteuttaa hallitusti, logistiikan ja asiakaspalvelun toimivuus varmistuen ja lainsäädännön asettama takaraja huomioiden. Taajamittain tapahtuva voimaantulo helpottaa myös kiinteistön haltijoiden varautumista biojätteen erilliskeräyksen laajenemiseen.

Kymen jätelautakunnan alueella biojätteen erilliskeräysvelvoite on tähän saakka koskenut vähintään kolmen asunnon kiinteistöjä. Tämä aiemmissa jätehuoltomääräyksissä ollut velvoite on voimassa siihen saakka kuin uudet velvoitteet astuvat voimaan.

Jätelain ja jäteasetuksen velvoite kiinteistökohtaisen biojätekeräyksen erilliskeräyksen aloittamisesta kaikissa asuinkiinteistöissä yli 10 000 asukkaan taajamissa astuu voimaan Haminan, Kotkan ja Kouvolan keskustaajamissa 1.5.2024 alkaen. Takaraja tälle on jäteasetuksen mukaan 19.7.2024. Toukokuun alussa alkaa jätteenkuljetusten kesäkausi ja lomien yms. kannalta on parempi, ettei keräys ala heinäkuussa.

Yhdenvertaisuuden vuoksi näillä jätehuoltomääräyksillä laajennetaan biojätteiden erilliskeräystä kaikkiin asuinkiinteistöihin kaikissa Kymen jätelautakunnan alueen 300–9999 asukkaan taajamissa 1.5.2026 mennessä.